DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO

Rok XI | TORUŃ, dnia 1 czerwca 1948 r. | Nr 5

„Moc nasza w jedności, pracy i kulturze!"

II. Okręgowe Święto Młodzieży

Okręgu Szkolnego Pomorsklego

pod protektoratem

Ob. Ministra Oświaty Dr Stanisława Skrzeszewskiego

od 6 — 13 czerwca 1948 roku w Toruniu i Bydgoszczy

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Część urzędowa

Poz. 87

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY

ZARZĄDZENIE

Ministra Oświaty

z dnia 30 kwietnia 1948 r. (Nr III. OK-921/48)
o regulaminie egzaminu dojrzałości w liceach zawodowych

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam regulamin egzaminu dojrzałości w liceach zawodowych, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 27 lutego 1939 roku o regulaminie egzaminu dojrzałości w liceach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. nr 2, poz. 36), zmienione zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 29 kwietnia 1947 r w sprawie zmiany regulaminu egzaminu dojrzałości w liceach zawodowych (Dz. Urz. Min. Oświaty nr 5, poz. 105).

Minister
(—) *Dr St. Skrzeszewski*

Załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 30 kwietnia 1948 r. (Nr III OK—921/48)

REGULAMIN

egzaminu dojrzałości w liceach zawodowych

§ 1. Egzamin według niniejszego regulaminu zdają uczniowie (uczennice) klas ostatnich liceów zawodowych państwowych oraz prywatnych, posiadających uprawnienia liceów państwowych.

§ 2. Egzamin ma wykazać, czy uczeń osiągnął takie przygotowanie zawodowe, poziom wykształcenia i dojrzałości umysłowej, jaki odpowiada wymaganiom programowym danego liceum zawodowego oraz czy jest przygotowany do pracy w zakresie swej specjalności, a także do podjęcia studiów w szkołach akademickich.

§ 3. Egzaminy odbywają się w czerwcu, a dla uczniów szkół o ustroju semestralnym — nadto w lutym.

Terminy i miejsca egzaminów ustalają Kuratoria Okręgów Szkolnych.

§ 4. Do przeprowadzenia egzaminu Kurator Okręgu Szkolnego powołuje Państwowe Komisje Egzaminacyjne.

W skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej wchodzą:

a) przewodniczący Komisji i jego zastępca (zastępcy), powołani przez Kuratora Okręgu Szkolnego;

b) dyrektor, względnie przełożona zakładu lub liceum, którego uczniowie (uczennice) zdają egzamin;

c) powołani przez Kuratora egzaminatorzy z tych przedmiotów, które wchodzą w skład egzaminu, a w miarę potrzeby również jeden z nauczycieli przedmiotów pomocniczych, ściśle związanych z zawodem.

Nadto w skład Komisji mogą wchodzić przedstawiciele życia gospodarczego, zaproszeni przez Kuratora Okręgu Szkolnego na wniosek dyrektora, względnie przełożonej zakładu lub liceum.

Kurator może powołać dyrektora, względnie przełożoną danego zakładu lub liceum na przewodniczącego Komisji lub powierzyć im przewodnictwo na egzaminach piśmiennych w zastępstwie przewodniczącego, może również powołać nauczycieli danej szkoły na egzaminatorów.

§ 5. Członkowie Komisji obowiązani są do brania udziału we wszystkich jej posiedzeniach, w wyjątkowych przypadkach powinni uzyskać zwolnienie od przewodniczącego.

W sprawach każdego ucznia głosują wszyscy członkowie, wymienieni w § 4.

Na posiedzeniach Komisji wszelkie uchwały zapadają zwyczajną większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

Członkowie Komisji obowiązani są do zachowania w tajemnicy ocen oraz treści obrad Komisji. Do ogłoszenia wyników egzaminu upoważniony jest tylko przewodniczący Komisji.

§. 6. Do dnia 30 kwietnia dyrekcje zakładów lub liceów przesyłają do Kuratorium Okręgu Szkolnego następujące dane, potrzebne do utworzenia Komisji Egzaminacyjnej dla uczniów ich szkół:

1) listę uczniów klasy ostaniej liceum z zaznaczeniem, jakiego wyboru przedmiotów dokonali w myśl § 10;

2) listę proponowanych członków Komisji Egzaminacyjnej;

3) tematy wypracowań piśmiennych oddzielnie dla każdego liceum, względnie wydziału, ustalone przez dyrektora lub kierownika danej szkoły w porozumieniu z nauczycielem odnośnego przedmiotu;

4) terminarz egzaminów.

Z poszczególnych przedmiotów przesyła się po 3 tematy z tym, że w pewnych przypadkach dla niektórych liceów, względnie wydziałów mogą być także ustalone tematy osobne dla poszczególnych grup uczniów.

Tematy proponowane przez szkołę powinny być zachowane w tajemnicy.

§ 7. Kuratorium Okręgu Szkolnego zatwierdza dla każdego liceum, względnie wydziału każdej szkoły spośród nadesłanych po 2 tematy z każdego przedmiotu, nadto zatwierdza tematy osobne, o których mowa w § 6. Kuratorium może przy tym zmienić nadesłane przez szkołę tematy, jak również może dać wspólne tematy egzaminacyjne dla niektórych lub wszystkich liceów, względnie wydziałów tego samego typu, mających egzaminy piśmienne w jednym terminie.

W razie zmiany tematów Kuratorium wyznacza je z ogólnie obowiązującego materiału programowego.

§ 8. Dopuszczeni do egzaminu uczniowie klasy ostaniej liceum w wyznaczonym przez dyrekcję czasie, a przed rozpoczęciem egzaminu, przedstawiają dowody wpłacenia należności za egzamin.

§ 9. Na tydzień przed rozpoczęciem egzaminu Rada Pedagogiczna, złożona z nauczycieli klasy ostatniej liceum, dopuszcza uczniów do egzaminu na podstawie ich rocznych stopni. Uczeń jest dopuszczony do egzaminu dojrzałości, jeżeli posiada oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz odbył przepisaną praktykę. Najpóźniej następnego dnia dyrektor, względnie przełożona zakładu lub liceum zawiadamia uczniów o dopuszczeniu ich do egzaminu.

Uczeń, który nie został dopuszczony do egzaminu i występuje ze szkoły, otrzymuje zaświadczenie, że był uczniem klasy ostatniej liceum i że nie został dopuszczony do egzaminu. Może on zdawać egzamin dojrzałości liceum w charakterze eksterna nie wcześniej, niż po upływie roku.

§ 10. Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej, a w liceach chemicznych i techniki dentystycznej nadto z części praktycznej.

I. Wszystkie licea zawodowe przeprowadzają egzamin piśmienny z języka polskiego według następujących zasad:

a) w liceach, które mają w ostatniej klasie język polski, tematy mogą być zaczerpnięte z materiału nauczania języka polskiego lub też innych przedmiotów;

b) w liceach, które nie mają w ostatniej klasie języka polskiego, tematy powinny być zaczerpnięte z zagadnień ogólnozawodowych lub społeczno-gospodarczych.

Ponadto obowiązuje:

1) w liceach handlowych, administracyjnych, bibliotekarsko-księgarskich, spółdzielczych, jajczarsko-drobiowych i przetwórstwa ogrodniczego — egzamin piśmienny z księgowości;

2) w liceach chemicznych egzamin praktyczny, obejmujący analizę techniczną z technologii chemicznej organicznej, nieorganicznej lub specjalnej;

3) w liceach techniki dentystycznej egzamin praktyczny, obejmujący technikę dentystyczną.

II. Uczeń, który otrzymał na egzaminie piśmiennym z jednego przedmiotu ocenę niedostateczną, zdaje z tego przedmiotu egzamin ustny.

III. Podstawą egzaminu ustnego w liceach zawodowych męskich działu szkolnictwa przemysłowego, z wyjątkiem liceów chemicznych i fotograficznych, powinny być w zasadzie ćwiczenia konstrukcyjne z obliczeniami, prace graficzne i inne oraz sprawozdania z pracowni, wykonane przez ucznia w czasie nauki w ostatniej klasie. Komisja Egzaminacyjna może jednak egzaminować ucznia z danego przedmiotu nie tylko w zakresie tych ćwiczeń, prac i sprawozdań, lecz również z całego materiału nauczania, objętego przedmiotem egzaminu.

IV. W skład egzaminu ustnego we wszystkich liceach zawodowych wchodzi nauka o Polsce i świecie współczesnym, a ponadto:

1) w liceach ogólno-mechanicznych: technologia, kotły parowe, dźwignice i urządzenia transportowe oraz do wyboru przez ucznia — silniki parowe wraz z gospodarką cieplną lub silniki spalinowe wraz z gospodarką cieplną;

2) w liceach mechanicznych kolejowych: technologia, parowozy, wagony kolejowe oraz do wyboru przez ucznia — silniki spalinowe lub dźwignice;

3) w liceach mechanicznych na wydziale lotniczym: technologia, płatowce, silniki lotnicze;

4) w liceach mechanicznych na wydziale samochodowym: technologia, silniki samochodowe, podwozia i nadwozia samochodowe;

5) w liceach mechanicznych na wydziale okrętowym: technologia, konstrukcje stalowe, budowa okrętów oraz do wyboru przez ucznia — mechanika budowlana okrętowa lub teoria okrętu;

6) w liceach hutniczych: metalurgia z metaloznawstwem, kuźnictwo i walcownictwo, maszynoznawstwo ogólne i hutnicze, gazownictwo i koksownictwo;

7) w liceach elektrycznych: urządzenia elektryczne, maszyny elektryczne i transformatory, pracownia elektrotechniczna;

8) w liceach telekomunikacyjnych: urządzenia telegraficzne, aparaty i centrale telefoniczne urządzenia radioelektryczne oraz do wyboru przez ucznia — pracownia teletechniczna lub pracownia radiotechniczna;

9) w liceach budowlanych: budownictwo, żelazobeton, kosztorysowanie i organizacja robót oraz do wyboru przez ucznia — instalacje lub ustawodastwo budowlane;

10) w liceach drogowych: drogi szosowe, gruntowe i miejskie, kolejowe, mosty oraz do wyboru przez ucznia — budownictwo lub żelazobeton;

11) w liceach mierniczych: miernictwo i topografia, regulacje rolne i projektowanie, regulacje i projektowanie osiedli;

12) w liceach wodno-melioracyjnych: budownictwo wodne, melioracje rolne, wodociągi, kanalizacje i użytkowanie ścieków oraz do wy-

boru przez ucznia — żelazobeton lub kosztorysowanie i organizacja robót;

13) w liceach górniczych: górnictwo, maszynoznawstwo ogólne i górnicze, miernictwo powierzchniowe i kopalniane, ustawodawstwo górnicze;

14) w liceach miernictwa górniczego: miernictwo górnicze, miernictwo powierzchniowe z rachunkiem wyrównawczym, mineralogia i geologia, ustawodawstwo górnicze i przepisy miernicze;

15) w liceach fotograficznych: chemia, fizyka, wiadomości o fotografii;

16) w liceach chemicznych: analiza techniczna, encyklopedia technologii chemicznej nieorganicznej i organicznej, technologia chemiczna specjalna;

17) w liceach ceramicznych: technologia ceramiczna, piece i suszarnie ceramiczne, maszyny ceramiczne;

18) w liceach drogistowskich: towaroznawstwo, organizacja i technika handlu, ustawodawstwo;

18 a) w liceach chemiczno-farbiarskich: technologia farbiarska, chemia analityczna, technologia chemiczna ogólna, wykończalnictwo,

19) w liceach techniki dentystycznej: materiałoznawstwo z instrumentoznawstwem i metalurgią, ortodoncja i ortopedia szczękowa;

20) w liceach przemysłu drzewnego: technologia drewna, maszynoznawstwo, zakłady przemysłu drzewnego z urządzeniami;

21) w liceach przemysłu odzieżowego: historia ubiorów i wiadomości z dziejów sztuki, materiałoznawstwo, organizacja i rachunkowość przedsiębiorstw;

22) w liceach włókienniczych: technologia włókien, maszynoznawstwo, organizacja przedsiębiorstw;

23) w liceach handlowych: organizacja i technika handlu, towaroznawstwo, język obcy nowożytny I z korespondencją;

24) w liceach administracyjnych: prawoznawstwo i administracja państwowa, organizacja przedsiębiorstw i obrotu gospodarczego, język obcy nowożytny I z korespondencją;

25) w liceach bibliotekarsko-księgarskich: przegląd pism i dobór książek, język obcy oraz dla klasy o kierunku bibliotekarskim — bibliotekarstwo i dla klasy o kierunku księgarskim — księgarstwo;

26) w liceach spółdzielczych: organizacja i gospodarka spółdzielni, towaroznawstwo, język obcy nowożytny I z korespondencją;

27) w liceach rolniczych: ekonomika gospodarstw wiejskich, uprawa roślin, hodowla zwierząt oraz do wyboru przez ucznia — warzywnictwo i sadownictwo lub przemysł rolny;

28) w liceach jajczarsko-drobiowych: handel jajczarski, handel drobiem i jego przetworami, język obcy;

29) w liceach gospodyń wiejskich: organizacja i prowadzenie gospodarstwa domowego, żywienie człowieka, hodowla zwierząt oraz do wyboru przez ucznia — ogrodnictwo lub przetwórstwo;

30) w liceach ogrodniczych: a) wydział ogrodnictwa użytkowego: ekonomika gospodarstw ogrodniczych, sadownictwo, warzywnictwo oraz do wyboru przez ucznia kwiaciarstwo lub szkółkarstwo; b) wydział ogrodnictwa ozdobnego: kształtowanie ogródków ozdobnych, technika zakładania ogródków ozdobnych, kwiaciarstwo oraz do wyboru przez ucznia — drzewoznawstwo lub szkółkarstwo.

31) w liceach przetwórstwa ogrodniczego: przetwórstwo ogrodnicze, organizacja i gospodarka spółdzielni przetwórstwa ogrodniczego, maszynoznawstwo z chłodnictwem;

32) w liceach leśnych: hodowla lasu, ochrona lasu, użytkowanie lasu oraz do wyboru przez ucznia — urządzanie lasu lub administracja lasu;

33) w liceach hotelarskich: organizacja i administracja hoteli oraz pensjonatów, towaroznawstwo, język obcy nowożytny I z korespondencją oraz do wyboru przez ucznia — geografia gospodarcza i turystyczna lub zasady żywienia;

34) w liceach dietetycznych: zasady żywienia zdrowych i chorych, towaroznawstwo z chemią, organizacja gospodarki żywnościowej.

35) w liceach gospodarczych: organizacja gospodarstw rodzinnych i zbiorowych, zasady żywienia, towaroznawstwo oraz do wyboru przez ucznia — psychologia lub higiena.

§ 11. Przed rozpoczęciem egzaminów piśmiennych Kuratorium przesyła ustalone tematy w zapieczętowanych i osobnych dla każdej szkoły i dla każdego przedmiotu kopertach przewodniczącemu Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, względnie w przypadku, o którym mowa w ustępie ostatnim § 4 — dyrektorowi zakładu lub liceum.

§ 12. W dzień egzaminu piśmiennego, bezpośrednio przed jego rozpoczęciem, dyrektor szkoły otwiera kopertę, zawierającą tematy z przedmiotu, wyznaczonego na dany dzień, w obecności przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej oraz dyżurującego na egzaminie członka Komisji Egzaminacyjnej i ogłasza nadesłane tematy uczniom.

Każdy z uczniów wybiera jeden z dwóch podyktowanych tematów lub pisze wypracowanie na wskazany temat.

Uczniowie opracowują zadane im tematy pod kontrolą przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy i jednego lub więcej wyznaczonych przez niego członków Komisji.

Na wypracowanie z poszczególnych przedmiotów przeznacza się po cztery godziny, bez wliczania czasu, zużytego na podyktowanie uczniom tematów. W jednym dniu nie może się odbyć więcej, niż jeden egzamin piśmienny. Zdającym wolno przynosić ze sobą na egzamin jedynie te pomoce naukowe, która ustali przewod-

niczący Komisji po zasięgnięciu opinii dyrektora, względnie przełożonej zakładu lub liceum i egzaminatorów. Papier z pieczęcią szkoły otrzymują zdający od Komisji na samym egzaminie. Przed opuszczeniem sali powinni zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

Jeżeli uczeń podczas egzaminu korzysta z cudzej pomocy lub posługuje się niedozwolonymi środkami pomocniczymi, lub innym w tym pomaga, przewodniczący Komisji ma prawo go skreślić z listy zdających. Przewodniczący może go ewentualnie dopuścić do powtórnego egzaminu piśmiennego, przy czym nowy temat egzaminu wyznacza przewodniczący Komisji w porozumieniu z egzaminatorami.

§ 13. Wypracowania egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator. Zaznacza on zalety i braki wypracowania, a umotywowaną ocenę wyraża jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Błędy i ich rodzaj należy zaznaczyć na wypracowaniu. Ocenę ostateczną wypracowania egzaminacyjnego ustala przewodniczący. Może on wystawić inną ocenę, niż egzaminator; zmianę tę powinien umotywować piśmiennie przy ustalonej ocenie.

§ 14. Przed egzaminem ustnym Komisja Egzaminacyjna omawia i zestawia wyniki egzaminów piśmiennych poszczególnych uczniów. W przypadku, gdy egzamin piśmienny obejmuje kilka przedmiotów, a uczeń otrzymał więcej niż z jednego przedmiotu oceny niedostateczne, nie może być dopuszczony do egzaminu ustnego.

W przypadku zaś, gdy egzamin piśmienny obejmuje tylko jeden przedmiot, a uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, Komisja Egzaminacyjna decyduje o dopuszczeniu go do egzaminu ustnego.

§ 15. Na egzamin ustny należy przygotować wykazy ocen rocznych, otrzymywanych przez kandydatów w klasach poprzednich liceum, protokoły egzaminów sporządzone według załączonego wzoru z wpisanymi ocenami z egzaminu piśmiennego, wypracowania egzaminacyjne kandydatów, ich prace piśmienne, wykonane w ostatnim roku nauki szkolnej oraz pomoce, potrzebne przy zdawaniu egzaminu.

§ 16. Ustny egzamin odbywa się w zasadzie wobec wszystkich członków Komisji.

Z danego przedmiotu egzaminuje powołany do tego członek Komisji. W razie potrzeby przewodniczący wyznacza jego zastępcę spośród członków Komisji lub spoza niej. Inni członkowie Komisji mogą brać udział w egzaminowaniu za zgodą przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu z każdego przedmiotu.

Egzamin ustny jednego ucznia ze wszystkich przedmiotów powinien odbyć się w ciągu jednego dnia.

Czas trwania egzaminu ustnego jednego ucznia ze wszystkich przedmiotów nie powinien przekraczać dwóch godzin, bez wliczenia czasu, który Komisja może dać uczniowi na przygotowanie odpowiedzi. Ocenę odpowiedzi ustnej z każdego przedmiotu ustala Komisja Egzaminacyjna po wysłuchaniu opinii egzaminatora z danego przedmiotu i wyraża ją jednym z czterech stopni, wymienionych w § 13.

§ 17. Oceny ostateczne ustala Komisja Egzaminacyjna na podstawie:

1. wyniku egzaminu piśmiennego,
2. wyniku egzaminu ustnego,
3. postępów w ciągu pobytu ucznia w liceum,
4. ogólnej opinii członków Komisji o jego poziomie wykształcenia i dojrzałości umysłowej oraz przygotowaniu do pracy zawodowej w zakresie swej specjalności.

Oceny te wyraża Komisja za pomocą czterech stopni, wymienionych w § 13.

Uczeń zdał egzamin dojrzałości, jeżeli ze wszystkich przedmiotów otrzymał oceny co najmniej dostateczne.

Uchwale Komisji o wyniku egzaminu może sprzeciwić się przewodniczący Komisji. Wówczas sprawa podlega decyzji Kuratorium.

Po zakończeniu narady i podpisaniu protokółu egzaminów przez członków Komisji przewodniczący ogłasza uczniom ostateczny wynik egzaminu.

§ 18. Kto zdał egzamin dojrzałości, otrzymuje świadectwo dojrzałości danego liceum zawodowego. Na świadectwie dojrzałości umieszcza się dla przedmiotów, objętych egzaminem — oceny ustalone przez Komisję Egzaminacyjną, dla przedmiotów zaś nie objętych egzaminem — stopnie roczne. Na świadectwie dojrzałości należy umieścić orzeczenie, że absolwentowi przysługuje prawo używania tytułu, ustalonego w statucie danego liceum zawodowego. Świadectwo dojrzałości podpisują wszyscy członkowie Komisji. Świadectwo takie zaopatruje dyrekcja lub kierownictwo liceum państwowego swoją pieczęcią, świadectwo zaś uzyskane przed Komisją w liceum prywatnym — zaopatruje Kuratorium swoją pieczęcią.

§ 19. Odstąpienie od egzaminu w jakiejkolwiek jego części lub niestawienie się na egzamin powoduje skreślenie ucznia z listy zdających, o ile nie poda on ważnych okoliczności, które przewodniczący uzna za usprawiedliwione. W ostatnim przypadku Komisja Egzaminacyjna, a po jej rozwiązaniu Kuratorium Okręgu Szkolnego na wniosek dyrektora, względnie przełożonej zakładu lub liceum rozstrzyga o możliwości ponownego zdawania egzaminu w tym samym okresie egzaminów.

§ 20. Uczeń, który nie zdał egzaminu i szkołę opuścił, może zdawać egzamin tego samego rodzaju z tych samych przedmiotów w zasadzie w tej samej szkole najwcześniej w następnym

normalnym okresie egzaminów, nie później jednak, niż przed upływem trzech lat.

Egzamin dojrzałości w liceum zawodowym można zdawać w charakterze ucznia najwyżej trzy razy.

Uczeń, który nie zdał egzaminu i szkołę opuszcza, otrzymuje zaświadczenie, że do egzaminu dojrzałości w danym liceum zawodowym został dopuszczony i że tego egzaminu nie zdał.

§ 21. Z czynności Komisji, a także z jej posiedzeń oraz z egzaminów piśmiennych i ustnych spisuje się protokoły, które podpisują członkowie Komisji.

Do protokołów tych dołącza się odpis protokołu posiedzenia Rady Pedagogicznej w sprawie dopuszczenia uczniów klasy ostatniej do egzaminu dojrzałości w danym liceum zawodowym.

Wszystkie powyższe dokumenty oraz odpisy świadectw dojrzałości przechowuje szkoła w swoim archiwum. Wypracowania piśmienne mogą być zniszczone po upływie dwóch lat od terminu zdawania egzaminu.

W razie zamknięcia szkoły należy dokumenty te przekazać Kuratorium.

§ 22. Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej pobierają za pracę w Komisji wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Ministerstwo Oświaty.

§ 23. Komisja Egzaminacyjna rozwiązuje się po ukończeniu prac, określonych w niniejszym regulaminie.

§ 24. W przypadku, gdy nad daną szkołą bezpośredni nadzór sprawuje Ministerstwo Oświaty przez Kuratorium Okręgu Szkolnego w niniejszym regulaminie należy rozumieć Ministerstwo.

§ 25. Przeprowadzenie egzaminu dojrzałości w danym liceum zawodowym według zasad odmiennych od ustalonych w niniejszym regulaminie może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministra Oświaty.

PROTOKÓŁ

egzaminu dojrzałości (przykład dla liceum handlowego)

....
(nazwa szkoły)

w ....

Nr.................... Rok szkolny....................

Nazwisko ....

Imię ....

urodzon...... dnia .... roku .... w ....

powiatu .... Miejsce stałego zamieszkania ....

Zdaje egzamin według programu liceum, względnie wydziału ....

....

Zdaje egzamin po raz ....

Do egzaminu ustnego wybiera przedmiot nauczania ....

Protokół egzaminów ustnych

L. p.	Przedmiot egzaminu	Treść pytań
1	Organizacja i technika handlu	
2	Towaroznawstwo	
3	itd.	
4		

Zestawienie ocen

Przedmiot egzaminu	Oceny roczne z liceum			Wyniki egzaminu		Ocena ostateczna
	klasa I	klasa II	klasa III	piśmiennego	ústnego	
Język polski						
Nauka o Polsce i świecie współczesnym						
Księgowość						
Organ. i techn. handlu						
Towaroznawstwo						
Język obcy nowożytny I						
Uwagi:						

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

.... zdał........ egzamin.................... dojrzałośc

w liceum ....

.... dnia .... 19.......... r.

Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

Przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej:

Nr R-700/48

Poz. 88.

MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa

INSTRUKCJA
z dnia 4 maja 1948 r. (Nr II P-2331/48)

w sprawie organizacji roku szkolnego 1948/49 w szkolnictwie ogólnokształcącym.

W dalszej przebudowie szkolnictwa na rok szkolny 1948/49 wysuwają się następujące zagadnienia do zrealizowania:

1) wprowadzenie jednolitej szkoły ogólnokształcącej przez łączenie szkół podstawowych ze średnimi ogólnokształcącymi;

2) odpowiednie rozmieszczenie tych szkół w terenie;

3) dalsze dążenie do pełnej realizacji obowiązku szkolnego przez:

a. likwidację obwodów bezszkolnych,

b. zagęszczenie sieci szkół zbiorczych dla udostępnienia nauki w zakresie pełnej szkoły podstawowej,

c. usunięcie nadmiernego obciążenia nauczycieli uczniami w szkołach przede wszystkim o jednym i dwóch nauczycielach,

d. dążenie do tego, by możliwie wszystkie dzieci opuszczały szkołę podstawową po ukończeniu 7 klas,

4) pełna realizacja programu nauczania i wychowania;

5) dalsza troska o zdrowie uczniów przez wzmożenie opieki higieniczno - lekarskiej i zyskanie środków dla należytego wykonania zakreślonego programu wychowania fizycznego;

6) stała troska o coraz lepsze wyposażenie i zaopatrzenie materialne szkół.

I. Organizacja szkolnictwa ogólnokształcącego.

1) Od początku r. szk. 1948/49 organizacja szkół ogólnokształcących będzie następująca:

a. szkoła ogólnokształcąca — stopień podstawowy i licealny (klasy I—XI);

b. szkoła ogólnokształcąca — stopień licealny (klasy VIII—XI);

c. szkoła ogólnokształcąca — stopień podstawowy, realizująca przy jednym nauczycielu 4 klasy programowe, przy 2 nauczycielach najwyżej 6 klas programowych, przy trzech i więcej nauczycielach 7 klas programowych.

Program nauczania w poszczególnych klasach wszystkich szkół będzie jednakowy. Klasy będą jednoroczne. Dążyć się będzie do udostępnienia pełnej szkoły podstawowej uczniom szkół niepełnych przez dalszy wysiłek w kierunku organizowania sieci szkół zbiorczych. Wprowadza się jednolitą numerację klas szkoły ogólnokształcącej — od nr I do nr XI.

2) Z dniem 1 września 1948 r. państwowe gimnazja i licea ogólnokształcące po połączeniu z odpowiednią liczbą szkół powszechnych ulegają przekształceniu na jednolite szkoły

ogólnokształcące stopnia podstawowego i licealnego tj. obejmujące 7 klas szkoły podstawowej i 4 klasy licealne, bądź też na szkoły ogólnokształcące stopień licealny, tj. obejmujące tylko klasy VIII—XI.

Szkoły powyższe mają udostępnić na poziomie klas VIII—XI kształcenie ogólne przede wszystkim młodzieży robotniczej i chłopskiej. Tryb selekcji społecznej i pedagogicznej tej młodzieży określi oddzielne zarządzenie.

3) Należy dążyć do upaństwowienia względnie upublicznienia liceów i gimnazjów prowadzonych przez samorząd terytorialny, gospodarczy i instytucje społeczne.

4) Organizowanie jednolitych szkół ogólnokształcących — stopnia podstawowego i licealnego ma się odbywać wg następujących zasad:

a) po porozumieniu z miejscowym samorządem dla pomieszczenia szkoły ogólnokształcącej stopnia podstawowego i licealnego powinien być wybrany najlepszy budynek szkolny w danej miejscowości bez względu na to, czy dotąd był on budynkiem szkoły powszechnej czy średniej. Jeżeli w danej miejscowości ma być uruchomionych więcej szkół ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego, należy tak wybrać budynki dla tych szkół, by najłatwiejszy dostęp do nich miała przede wszystkim młodzież robotnicza i chłopska. Szkoła ogólnokształcąca stopnia podstawowego i licealnego pozostając pod jednym kierownictwem może mieścić się również w dwóch budynkach szkolnych.

b) Jednolita szkoła ogólnokształcąca stopnia podstawowego i licealnego jest w zakresie pierwszych swoich 7 klas obowiązkową szkołą podstawową, do której przyjmuje się uczniów z normalnie określonego obwodu szkolnego. Klasy V—VII mogą spełniać rolę klas zbiorczych w stosunku do sąsiednich niepełnych wiejskich szkół podstawowych.

c) W zakresie klas VIII—XI szkoła ogólnokształcąca jest szkołą zbiorczą, mającą obsłużyć wszystkie podstawowe szkoły swego rejonu szkolnego.

d) Szkoła ogólnokształcąca będzie szkołą jednolitą również pod względem programowym.

e) Przyjmowanie na rok szkolny 1948/49 uczniów do klasy VIII—IX szkoły ogólnokształcącej odbywać się będzie na podstawie decyzji społecznych komisji kwalifikacyjnych. Komisje te zwrócą szczególną uwagę na dobór młodzieży do klasy IX.

Do klasy VIII szkoły ogólnokształcącej mogą być przyjęci tylko ci uczniowie, którzy do rozpoczęcia roku szkolnego ukończyli 13 lat życia, do klasy IX nie mogą być przyjęci uczniowie, którzy w roku kalendarzowym 1948 ukończyli lub ukończą 17 lat życia, tj. uczniowie rocznika 1931 i roczników starszych. Kurator Okręgu Szkolnego może w wyjątkowych wypadkach udzielić zezwolenia na odstępstwo od tej zasady w odniesieniu do klasy IX.

Na rok szkolny 1948/49 przyjmuje się do klasy VIII szkoły ogólnokształcącej uczniów z ukończoną klasą VII względnie wstępną gimnazjalną, do klasy IX — promowanych z klasy VIII szkoły powszechnej i klasy wyrównawczej gimnazjalnej; uczniowie dotychczasowej II klasy gimnazjalnej przechodzą do klasy IXa (przejściowej), uczniowie III klasy gimnazjalnej do klasy X, uczniowie I klasy licealnej do klasy XI. Uczniowie III klasy gimnazjalnej mogą być przyjęci również do liceów zawodowych.

Do żadnej klasy szkoły ogólnokształcącej stopnia podstawowego i licealnego względnie stopnia licealnego nie mogą być przyjmowani uczniowie spoza podstawowego obwodu względnie zbiorczego rejonu tej szkoły. Wyjątek stanowią tu tylko szkoły eksperymentalne lub szkoły kierujące się odrębnym statutem zatwierdzonym przez Ministerstwo Oświaty.

f) Należy dążyć do tego, by w szkole ogólnokształcącej stopnia podstawowego i licealnego klasy stopnia podstawowego były w zasadzie jednooddziałowe, zaś klasy stopnia licealnego nie więcej niż dwuoddziałowe. Kurator Okręgu Szkolnego może jednak wyrazić zgodę na większą liczbę oddziałów w klasach stopnia licealnego wszystkich szkół ogólnokształcących państwowych lub publicznych.

g) Te szkoły powszechne, które będą wybrane do przekształcenia na jednolite szkoły ogólnokształcące stopnia podstawowego i licealnego, zatrzymują w roku szkolnym 1948/49 klasę VIII i uruchamiają klasę IX przeznaczoną dla uczniów swej szkoły i innych szkół przydzielonego rejonu; w roku szkolnym 1949/50 uruchamiają klasę X, w roku szkolnym 1950/51 — klasę XI.

h) Istniejące w roku szkolnym 1947/48 ośmioklasowe szkoły podstawowe wydadzą z końcem bieżącego roku szkolnego uczniom klas siódmych świadectwa ukończenia siedmioklasowej szkoły podstawowej, a uczniom klas ósmych — świadectwa ukończenia ośmioklasowej szkoły podstawowej.

i) W roku szkolnym 1948/49 nie przewiduje się czynnych dotąd w szkolnictwie średnim klas semestralnych, w dalszym ciągu poleca się jednak utrzymać klasy popołudniowe roczne dla młodzieży pracującej.

j) Nie przewiduje się przekształcenia prywatnych szkół średnich ogólnokształcących na prywatne szkoły ogólnokształcące stopnia podstawowego i licealnego. Prywatne szkoły średnie mogą uzyskać zezwolenie na prowadzenie tylko klas VIII—XI szkoły ogólnokształcącej przy liczbie równoległych oddziałów każdej klasy nie większej niż 2. Zezwoleń na otwarcie takich szkół udziela Ministerstwo Oświaty.

Należy dążyć do ostatecznego załatwienia sprawy prywatnych szkół powszechnych bądź przez upublicznienie tych szkół bądź przez pomieszczenie uczniów prywatnych szkół powszechnych w istniejących szkołach publicznych. Wszędzie tam, gdzie pomieszczenie uczniów

prywatnych szkół powszechnych w publicznych szkołach podstawowych byłoby możliwe, lecz mimo to istniałyby tam nadal prywatne szkoły powszechne, nie należy nadawać tym szkołom uprawnień publicznych szkół powszechnych, bądź też — o ile dane szkoły uprawnienia takie posiadają — należy je odwołać, a to na podstawie § 2 pkt. e Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 16. XII. 1936 r. (Dz. U. Min. W, R. i O. P. z 1936 r. Nr 11, poz. 214).

k) Ustala się na rok szkolny 1948/49 następujące orientacyjne liczby szkół ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego względnie stopnia licealnego dla poszczególnych okręgów: Białystok — 27, Gdańsk — 31, Kielce — 50, Kraków — 90, Lublin — 62, Łódź — 75, Olsztyn — 22, **Toruń — 48**, Poznań — 78, Rzeszów — 56, Śląsk — 100, Szczecin 34, Warszawa — 117, Wrocław — 50. W liczbach tych mieszczą się również szkoły rozwojowe. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach Kuratoria mogą wystąpić z wnioskami o powiększenie liczby tych szkół.

l) Szkoły ogólnokształcące zwłaszcza podstawowe są z reguły szkołami koedukacyjnymi. W tych jednak miejscowościach, w których jest więcej niż jedna szkoła ogólnokształcąca stopnia podstawowego i licealnego względnie stopnia licealnego, należy dążyć do zorganizowania dla stopnia licealnego szkół męskich i żeńskich.

II. Sieć szkolna.

1) Dotychczasowa reorganizacja sieci szkolnej szkolnictwa podstawowego dokonywała się bez należytego zapewnienia uczniom szkół o 1 lub 2 nauczycielach dostępu do klas starszych i wskutek tego nie zdołano zorganizować potrzebnej ilości szkół zbiorczych. Spotyka się również obwody szkolne o powierzchni mniejszej niż 12 km kw, co jest sprzeczne z obowiązującymi w tej sprawie przepisami.

Należy zwrócić uwagę, iż przy należytym rozpracowaniu sieci szkolnej może przestać istnieć potrzeba uruchamiania wielu szkół uchodzących dotąd za nieczynne; odnosi się to do tych szkół dotąd nieczynnych, których obwody zostaną całkowicie wchłonięte we właściwie przepracowaną sieć szkolną.

Celem przygotowania możliwie najkorzystniejszych warunków dla zapewnienia ogółowi dzieci możności ukończenia siedmioklasowej szkoły podstawowej ogólnokształcącej należy:

a) poddać rewizji we wszystkich powiatach dotychczasową sieć szkół powszechnych i przystąpić do dokonania jej korektury pod kątem udostępnienia wszystkim dzieciom siedmioklasowej podstawowej szkoły ogólnokształcącej;

b) zaprojektować po uprzednim porozumieniu się inspektoratów szkolnych z gminnymi i powiatowymi komisjami oświatowymi oraz radami narodowymi zgodnie z dekretem z dn. 23. XI. 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym (Dz. U. Min.Ośw. z 1946 roku nr 1, poz. 2), sieć podstawowych szkół ogólnokształcących zbiorczych z włączeniem do nich tych szkół podstawowych, które odpowiadają warunkom wymienionym w art. 3 tegoż dekretu;

c) przy przestrzeganiu zasady dekretu z d. 23. XI. 1945 r. o organizacji szkolnictwa w okresie przejściowym co do 4 km pieszej drogi dzieci starszych do szkoły zbiorczej, nie należy odmawiać przyjęcia do szkoły zbiorczej również tym dzieciom, które dobrowolnie zgłaszają się do szkoły z większej odległości;

d) stała troska o poprawę drogi dziecka do szkoły i ułatwień w jej przebywaniu nie może być pozostawiona tylko samym rodzicom, ale zainteresować nią należy gromady, komisje oświatowe, gminne i powiatowe rady narodowe, organa administracji publicznej, spółdzielczość, prasę, samopomoc chłopską, wojsko itp. kładąc przede wszystkim nacisk na gromady i gminy, które w miarę poprawy warunków sprzężajowych powinny podejmować wiążące uchwały o dowożeniu lub podwożeniu dzieci, zwłaszcza w trudniejszych pod względem komunikacyjnym porach roku.

O ile będzie zapewnione dowożenie w ciągu całego roku wszystkich dzieci w odpowiednich warunkach, wtedy na dowożeniu można oprzeć projekt dalszego zasięgu szkoły zbiorczej.

Z natury rzeczy szkoły ogólnokształcące stopnia podstawowego w miastach, w miasteczkach i osiedlach fabrycznych będą szkołami zbiorczymi dla znajdujących się w ich zasięgu niżej zorganizowanych szkół wiejskich.

2) W miastach, w których jest więcej niż jedna szkoła podstawowa należy dokonać podziału miasta na właściwe obwody szkolne.

W każdej szkole winna znajdować się mapka obwodu szkolnego wraz z wyliczeniem jakie miejscowości (ulice), względnie ich części wchodzą w jego skład.

Kierownik szkoły winien znać swój obwód szkolny, w szczególności zaś jego granice i ustalić dokładnie liczbę dzieci w wieku szkolnym swego obwodu.

3) Szczególnie wnikliwie należy przepracować sieć jednolitych szkół ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego względnie stopnia licealnego. Organizując te szkoły w zasadzie w tych miejscowościach, w których dotąd były czynne licea względnie gimnazja ogólnokształcące, Kuratoria w pierwszej kolejności prac nad wprowadzeniem w życie niniejszej instrukcji rozważą, czy przesunięcie w niektórych przypadkach tych szkół do nowych miejscowości, w których nie było dotychczas szkół średnich, a były czynne klasy ósme nie stworzyłoby dla młodzieży robotniczej i chłopskiej korzystniejszych warunków kształcenia się. Wnioski Kuratoriów zmierzające do przesunięcia tych szkół jak i ich uruchomienia ponad

dotychczasową liczbę szkół średnich ogólnokształcących winny być przedłożone Ministerstwu do dnia 1. VI. 1948 r. Opracowana przez Kuratoria Okręgów Szkolnych sieć tych szkół musi być zatwierdzona przez Ministerstwo Oświaty.

III. Realizacja powszechności nauczania.

1) W roku szkolnym 1948/49 będą zapisane do szkoły i podlegały obowiązkowi szkolnemu dzieci urodzone w latach 1935—1941 a na terenie niektórych powiatów przemysłowych również urodzone w roku 1942. Nauka dzieci rocznika 1942 zorganizowana będzie w klasach wstępnych przy szkołach podstawowych i w ten sposób dzieci te wypełniać będą ośmioletni obowiązek szkolny. Sprawę zorganizowania klas wstępnych przy szkołach podstawowych określi osobne zarządzenie. Poza tymi terenami przy przyjmowaniu do szkoły dzieci w wieku przedszkolnym muszą być ściśle przestrzegane ograniczenia § 6 rozp. Ministra W. R. i O. P. z dn. 30. V. 1932 r. (Dz. U. nr 51, poz. 485) tj., że tylko inspektor szkolny lub upoważniony przez niego (za zezwoleniem Kuratora O. S.) kierownik szkoły może przyjąć do szkoły dziecko z rocznika poprzedzającego rocznik wchodzący w obowiązek szkolny, o ile podane tam ograniczenia w ogóle nie wykluczają możności przyjęcia takiego dziecka do szkoły. Korzystanie przez inspetkora szkolnego lub upoważnionego kierownika szkoły z tego uprawnienia może mieć miejsce tylko w wyjątkowych przypadkach.

2) Dla dzieci urodzonych w roku 1934 przedłuża się obowiązek szkolny, o ile umożliwi im to ukończenie w swej szkole lub właściwej szkole zbiorczej klasy VI względnie VII.

Dzieci tego rocznika będące w klasach niższych nie mogą być usuwane ze szkoły, jeżeli wyrażą chęć dalszego jeszcze uczęszczania na naukę szkolną, a w danej klasie są wolne miejsca.

Nie jest również wskazane usuwanie dzieci rocznika 1933, jeżeli ich poziom naukowy i zachowanie w szkole nie budzą zastrzeżeń, a szkoła rozporządza wolnymi miejscami w odpowiednich klasach. **Pozostawienie w szkole podstawowej młodzieży, która przed rozpoczęciem roku szkolnego ukończyła 16 lat nie jest dopuszczalne.** Młodzież ta winna znaleźć się w instytucjach oświatowych dorosłych.

IV. Egzekwowanie obowiązku szkolnego.

Kierownicy szkół obowiązani są prowadzić rocznikami listy dzieci w wieku obowiązku szkolnego. Do list tych wpisuje się wszystkie dzieci w wieku szkolnym mieszkające w obwodzie danej szkoły.

Listy te winny zawierać aktualne odnotowania dotyczące sposobu wypełnienia przez dziecko obowiązku szkolnego. W przypadku, gdy dziecko spełnia obowiązek szkolny poza szkołą swego obwodu, kierownik szkoły winien posiadać dowód stwierdzający uczęszczanie dziecka do innej szkoły.

Nad należytym wypełnianiem obowiązku szkolnego przez dzieci w wieku szkolnym czuwać będą kierownicy w porozumieniu z komitetami rodzicielskimi i komisjami oświatowymi rad narodowych przy czynnej pomocy całego grona nauczycielskiego. Szczególniejszą uwagę należy zwrócić na rejestrację i pociągnięcie do uczęszczania do szkoły dzieci starszych roczników w wieku obowiązku szkolnego, tj. dzieci po klasie IV na wsi, a po V i VI w mieście, albowiem te grupy dzieci najczęściej odpadają od obowiązkowej nauki szkolnej. W stosunku do dzieci nie wypełniających obowiązku szkolnego kierownicy szkół obowiązani są zbadać skrupulatnie z jakiego środowiska społecznego są te dzieci, jakie są ich warunki bytu i przyczyny nieuczęszczania do szkoły oraz przedsięwziąć środki zmierzające do usunięcia przeszkód pozbawiających te dzieci nauki. Stosownie do obowiązujących przepisów art. 12 do 14 ustawy z dnia 23. II. 1939 r. o zespoleniu samorządu szkolnego z samorządem terytorialnym (Dz. U. R. P. nr 16, poz. 93) do przeprowadzenia dochodzeń i karania wykroczeń przeciwko przepisom o obowiązku szkolnym powołane są zarządy gminne i miejskie.

Ze sprawą tą wiążą się jednak uprawnienia komisyj oświatowych rad narodowych, określone w pkt. 11 lit. „d" uchwały Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 16. VII. 1946 roku (Dz. U. Min. Ośw. nr 11, poz. 352). W szczególności do komisji oświatowych rad narodowych należy rozpatrywanie wniosków kierowników szkół o ukaranie rodziców za niewypełnianie przez dzieci obowiązku szkolnego i nakładanie kar; wydawanie zaś orzeczeń karnych i ich egzekwowanie należy do zarządów gminnych. Przy wymierzaniu kar winien być stosowany art. 8 prawa o wykroczeniach z dn. 11. VII. 1932 r. (Dz. U. R. P. nr 60, poz. 572) oraz przepisy dekretu z dnia 16. II. 1945 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. U. R. P. nr 56, poz. 312); mogą być również stosowane postanowienia art. 45 i następnych rozp. Prezydenta R. P. z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu karno - administracyjnym (Dz. U. R. P. nr 38, poz. 365).

W stałym dążeniu do podnoszenia liczby kończących szkołę podstawową należy usilnie przeciwstawiać się przedwczesnemu odpływowi ze szkół uczniów w wieku obowiązku szkolnego przed ukończeniem nauki. Dla likwidacji skutków wojny w nauczaniu i przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w szkołach obok normalnych klas, do których uczęszczają uczniowie we właściwym wieku dla danej klasy i opóźnieni najwyżej o dwa lata ponad wiek klasy, będą nadal organizowane w szkolnictwie podstawowym specjalne ciągi skrócone na zasadach dotąd obowiązujących.

V. Gospodarka etatami nauczycielskimi

Ustala się następujące zasady gospodarki etatami i siłami nauczycielskimi.

1) Wolne i nowe etaty nauczycielskie w szkolnictwie podstawowym przeznacza się przede wszystkim na uruchomienie pozostałych szkół nieczynnych poczynając od obwodów o największej liczbie dzieci.

2) W drugiej kolejności wolne etaty i wolne siły nauczycielskie winny być użyte dla odciążenia nadmiernie przeciążonych liczbą uczniów szkół o jednym nauczycielu. W roku szkolnym 1948/49 nie powinno już być szkół o jednym nauczycielu z liczbą uczniów ponad 80, stąd też szkoły te winny bezwzględnie otrzymać drugą siłę nauczycielską.

Przyznanie etatów i przydzielenie nowych sił nauczycielskich do szkół o jednym nauczycielu z liczbą dzieci ponad 40 a poniżej 80, może nastąpić tylko w tym wypadku, gdy w danym okręgu szkolnym wszystkie powyżej wymienione potrzeby już zostały zaspokojone.

3) Szczególną uwagę należy zwrócić na właściwe wykorzystanie etatów i sił nauczycielskich w miastach, zwłaszcza większych.

Inspektorzy szkolni dopilnują, by nie miało miejsca zbytnie rozdrabianie w poszczególnych szkołach klas na oddziały równoległe o małej liczbie uczniów, jak również rozważą, czy nie można z kilku równoległych oddziałów szkół sąsiadujących lub blisko siebie położonych zorganizować mniejszej liczby tych oddziałów.

Akcja ta powinna dać dość znaczne oszczędności w etatach i siłach nauczycielskich, które należy skierować do punktów szkolnych faktycznie wymagających dodania etatów i sił.

4) Utrzymuje się w dalszym ciągu zasadę, iż szkoły z liczbą uczniów od 80—120 winny mieć trzy siły nauczycielskie. W tych jednak przypadkach, w których liczba uczniów w szkołach o trzech nauczycielach nieznacznie tylko przekracza 80, a w danym powiecie są nadmiernie przeciążone szkoły o jednym lub dwóch nauczycielach, należy dążyć do skierowania jednej siły ze szkół o trzech nauczycielach do przeciążonych szkół o jednym lub dwóch nauczycielach. Podobnie, gdy w szkołach o dwóch nauczycielach liczba uczniów nieznacznie tylko przekracza 40 i nie ma widoków na szybkie powiększenie się liczby uczniów, a w powiecie są nadmiernie przeciążone szkoły o jednym nauczycielu, należy dążyć do skierowania jednej siły z takiej szkoły o dwóch nauczycielach do nadmiernie przeciążonej szkoły o jednym nauczycielu.

Po odjęciu etatu w szkołach o małym obciążeniu dla użycia go w szkołach nadmiernie przeciążonych należy uczniów ze zlikwidowanej klasy siódmej, względnie szóstej i piątej skierować do szkoły zbiorczej.

5) W szkołach z liczbą uczniów ponad 120 etaty nauczycielskie przydziela się licząc na każdego nauczyciela średnio po 50 uczniów.

6) Należy dążyć do tego, by możliwie wszystkie etaty nauczycielskie przydzielone okręgom szkolnym dla szkolnictwa podstawowego były wykorzystane w pełni dla zatrudnienia nauczycieli w szkołach podstawowych. Stąd też należy poddać rewizji dotychczasowe wykorzystanie etatów szkolnictwa podstawowego dla innych działów oświaty w tym kierunku, by pracownicy innych działów oświatowych, pozostający dotąd na etatach szkolnictwa podstawowego, przeszli na etaty właściwego dla nich działu pracy oświatowej.

7) Nauczyciele pozostający na etatach szkolnictwa średniego (gimnazja, licea ogólnokształcące) przeniesieni będą z dniem 1. 9. 1948 r. na etaty szkół ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego względnie stopnia licealnego z tym, że mają być zatrudnieni głównie w klasach VIII—XI.

8) W większych szkołach ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego obok stanowiska dyrektora przewiduje się dodatkowe stanowiska dla pomocy i zastępstwa dyrektora.

VI. Warunki materialne funkcjonowania szkół.

1. Kierownicy i dyrektorzy szkół winni jak najwcześniej przedstawić gminom potrzeby rzeczowe szkół i domagać się wykonania przez samorząd terytorialny jego ustawowych obowiązków w zakresie zaspokojenia tych potrzeb.

Przede wszystkim należy zatroszczyć się o remont i dobudowę potrzebnych izb szkolnych, o sprzęt szkolny, opał i utrzymanie czystości.

Dużą pomoc w odbudowie a nawet i w budowie nowych szkół wykazują czynniki społeczne. Tę inicjatywę społeczną należy wspierać i przy rozdziale subwencyj uwzględniać przede wszystkim te środowiska, które wykazują ze swej strony dużą ofiarność w świadczeniach rzeczowych dla szkoły oraz w pierwszym rzędzie tereny zniszczeń wojennych. Należy wykorzystać dla szkoły współpracę organizacyj społecznych, partyj politycznych, związków zawodowych, młodzieżowych i instytucyj prawa publicznego.

Szkoła dla swego środowiska powinna stawać się ośrodkiem troski o nią i jej byt.

W związku z poprawą sytuacji finansowej samorządu, na skutek unormowania stanu prawnego dekretami o finansach i podatkach komunalnych i wydanymi do nich rozporządzeniami wykonawczymi, istnieją warunki do polepszenia ustawowych świadczeń na rzecz szkoły. Trzeba wobec tego:

a) czuwać przez gminne i powiatowe komisje oświatowe rad narodowych nad kształtowaniem i wykonaniem budżetów szkolnych, zgodnie z § 2, pkt. 1a i 2 uchwały Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 16 lipca 1946 r.

b) wykorzystać w razie potrzeby uprawnienia nadzorcze powiatowych i wojewódzkich rad narodowych celem skłonienia gmin do spełnienia ich obowiązków rzeczowych wobec publicznego szkolnictwa podstawowego.

Prace te wymagają współdziałania kierowników i dyrektorów szkół, inspektorów szkolnych i kuratorów z komisjami oświatowymi gminnych, powiatowych i wojewódzkich rad narodowych. Realne możliwości gmin ustalą kierownicy szkół z gminnym samorządem. O konkretnych trudnościach powinien być powiadomiony inspektor szkolny, by mógł z powiatową radą narodową i starostą przedsięwziąć odpowiednie kroki. To, czego nie da się załatwić w skali powiatowej powinno być bezzwłocznie przedłożone kuratorowi do załatwienia z woj. radą narodową i wojewodą. Jeżeli mimo tych wszystkich poczynań szkoły nie będą miały zapewnionego pełnego zaspokojenia potrzeb rzeczowych (urządzenia wewn. utrzymanie czystości, opał), kuratorium wystąpi do Ministerstwa ze sprawozdaniem i wnioskiem.

2) Inwentarz szkół powszechnych przeniesiony do jednolitych szkół ogólnokształcących stopnia podstawowego i licealnego pozostaje w dalszym ciągu własnością właściwych związków samorządowych. Podobnie inwentarz państwowych szkół średnich pozostaje nadal własnością Skarbu Państwa.

3) Wszędzie należy bezzwłocznie po zakończeniu roku szkolnego przystąpić do pracy remontowej, aby od początku roku szkolnego można było rozpocząć pracę bez żadnych przerw.

Do dnia 1 września br. należy w szkołach jednolitych i w szkołach stopnia licealnego:

a) uporządkować posiadane zbiory, a więc bibliotekę, pracownie itp. spisać inwentarz, naprawić go i doprowadzić do stanu używalności,

b) zorganizować i uruchomić pracownię przynajmniej przyrodniczą, fizyczną i chemiczną, a gdzie warunki miejscowe na to pozwolą także pracownie innych przedmiotów,

c) w czasie ferii letnich należy poczynić staranie o opał na zimę, aby z tego powodu nie było później przerw w nauce,

d) w ogóle czas do 1. 9. br. należy wszechstronnie wykorzystać z takim wynikiem, aby od początku nowego roku szkolnego można już było rozpocząć zupełnie normalną pracę szkolną bez opóźnień lub późniejszych zakłóceń.

VII. Internaty.

1) Internaty państwowe istniejące obecnie przy szkołach średnich ogólnokształcących pozostają nadal na tych samych zasadach organizacyjnych (Dz. U. Min. Ośw. Nr 1, poz. 10 z 1946 r.).

2) Przy przyjmowaniu uczniów do internatu należy uwzględnić przede wszystkim młodzież pochodzącą ze środowiska robotniczego, chłopsko-małorolnego i dzieci nauczycieli.

3) Internaty nie mogą być tylko miejscem zapewnienia młodzieży pomieszczenia i wyżywienia, ale ośrodkiem pozytywnej pracy wychowawczej, dlatego też Kuratoria położą specjalny nacisk na właściwy dobór wychowawców.

Minister

(—) Dr St. Skrzeszewski.

Poz. 89

MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa, dnia 20 kwietnia 1948 r.

Nr II Śr-458/48

Sprzedaż i naklejanie znaczków TBS na świadectwach szkolnych.

Przychylając się do prośby Zarządu Głównego Towarzystwa Burs i Stypendiów R. P. zezwalam na sprzedaż w szkołach i naklejanie na świadectwach szkolnych znaczków T. B. S. w cenie 10 i 20 złotych pod warunkiem, że nabywanie znaczków przez uczniów będzie zupełnie dobrowolne.

Fundusz uzyskany ze sprzedaży tych znaczków przeznaczony ma być wyłącznie na stypendia dla niezamożnej młodzieży. Sprzedaż znaczków powinna odbywać się dwa razy w ciągu roku szkolnego, a mianowicie przy wydawaniu świadectw półrocznych i rocznych.

Jednocześnie wzywam podległe mi urzędy i szkoły do przyjścia z pomocą Towarzystwu Burs i Stypendiów R. P. w rozprowadzeniu i sprzedaży znaczków oraz przy przekazywaniu zebranych pieniędzy.

O powyższym Kuratoria O. S. zawiadomią Inspektoraty Szkolne i podległe sobie szkoły.

1 załącznik

Regulamin Funduszu
Stypendialnego TBS.

Minister:

(—) Dr St. Skrzeszewski

Otrzymują:

Kuratoria
Okręgów Szkolnych

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu

Dnia 28 kwietnia 1948 r.

Nr O-17664/48

Inspektoratom Szkolnym oraz Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół w Okręgu powyższe podaję do wiadomości i wykonania.

1 zał.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) Dr Czesław Skopowski

Warszawa, dnia 15. IV. 1948 r.

REGULAMIN FUNDUSZU STYPENDIALNEGO

z rozprzedaży znaczków TBS na świadectwa szkolne.

1. Zarząd Główny Towarzystwa Burs i Stypendiów R. P. drukuje i rozprowadza do rozprzedaży znaczki wartościowe w cenie 10 i 20 zł do nalepiania na świadectwach szkolnych. Wzór znaczka jest zatwierdzony przez Ministerstwo Oświaty. Wpływy ze sprzedaży tych znaczków przeznacza się w całości na stypendia dla młodzieży szkolnej.

2. Zarząd Główny TBS RP pokrywa koszty druku znaczków i rozprowadza je na własny koszt do Oddziałów Wojewódzkich (wzór przekazu nr 1). Oddziały Wojewódzkie Towarzystwa w porozumieniu z Kuratoriami Okręgów Szkolnych rozprowadzają te znaczki do szkół (wzór nr 2).

3. Wpływy ze sprzedaży znaczków Kierownictwa i Dyrekcje Szkół obowiązane są wpłacać na konto w PKO właściwego Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa, zaznaczając wyraźnie nazwę szkoły, dokładny jej adres, pocztę, gminę i powiat.

4. Poszczególne szkoły po rozprzedaży znaczków sporządzają sprawozdania **w dwóch egzemplarzach za:**

— pierwsze półrocze — **do dnia 28 lutego** (wzór nr 3),

— drugie półrocze — **do dnia 31 lipca** (wzór nr 3 a).

5. Nierozprzedane znaczki do dnia 31 lipca szkoły winny przekazać do właściwych Oddziałów Wojewódzkich Towarzystwa łącznie ze sprawozdaniami. Sprawozdanie za I półrocze należy nadesłać do dnia 20 marca.

6. Oddziały wojewódzkie TBS RP sporządzają:

a) z rozprzedanych znaczków wykazy w/g wzoru nr 2 i zatrzymują je u siebie w aktach dla kontroli rozprowadzonych znaczków,

b) na podstawie sprawozdań poszczególnych szkół robią sprawozdania za każde półrocze sprawozdawcze dla Kuratorium swojego Okręgu i dla Zarządu Głównego Towarzystwa (wzór nr 4 i 4 a).

Dla Zarządu Głównego TBS dołączają jeden egzemplarz sprawozdania szkoły.

7. Zarząd Główny na podstawie sprawozdań Oddziałów Wojewódzkich Towarzystwa sporządza dla Ministerstwa Oświaty:

a) sprawozdania półroczne z całokształtu akcji,

b) wyliczenie się z każdej serii rozprzedanych znaczków.

8. Z ogólnej sumy wpływów za rozprzedane znaczki Oddziały Wojewódzkie Towarzystwa przekazują:

a) 10% na konto Zarządu Głównego Towarzystwa,

b) 20% pozostawiają do własnej dyspozycji,

c) 70% do dyspozycji Oddziałów Powiatowych.

9. Po zamknięciu każdego półrocza Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa:

a) robi natychmiast zestawienie wpływów ze sprzedanych znaczków w/g powiatów i gmin,

b) podaje do wiadomości wyciąg ze sprawozdania, dotyczący danego powiatu i określa wysokość kwoty, przypadającej ze sprzedanych znaczków na rzecz powiatu.

10. Oddział Powiatowy TBS przekazuje natychmiast Kołom Gminnym odpowiednie sumy na stypendia do ich dyspozycji. W przypadkach, gdy nie ma Koła TBS na terenie Gminy lub budżet jego jest zbyt mały, Zarząd Oddziału Powiatowego TBS może skumulować wpływy ze sprzedaży znaczków z dwu lub więcej gmin i udzielić stypendium.

11. Sposób przyznawania stypendiów określony został w Instrukcji Stypendialnej Zarządu Głównego Towarzystwa z dnia 15 grudnia 1946 roku oraz w piśmie okólnym Zarządu Głównego nr 7 z dnia 14 listopada 1947 r. L. dz. Zarz. Gł. nr 4670/48.

12 Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa ustala termin nadesłania budżetów stypendialnych poszczególnych Oddziałów Powiatowych Towarzystwa z podaniem wykazów stypendystów, dokładnym adresem ich szkół, miejsca zamieszkania w czasie nauki, miejsca zamieszkania rodziców i po zatwierdzeniu tych budżetów przez Oddział Wojewódzki otwiera należny Oddziałowi Powiatowemu kredyt, uzupełniając go w miarę możności i potrzeby własnymi sumami. Analogicznie postępuje Oddział Wojewódzki odnośnie do samodzielnych funduszów stypendialnych związków zawodowych, organizacji i instytucji społecznych, działających na terenie danego województwa w ramach Towarzystwa.

13. Również Zarząd Główny Towarzystwa z zebranych za znaczki sum udziela zasiłku Oddziałom Wojewódzkim i Samodzielnym Centralnym Funduszom Towarzystwa Związków Zawodowych, Organizacji i Instytucji Społecznych w zależności od ich własnego wysiłku około zdobycia stałych środków na budżet stypendialny.

Skarbnik: *Michał Lewandowski*

Prezes: *Wiktor Kordowicz*

Towarzystwo Burs i Stypendiów
(Kuratorium Okręgu Szkolnego
Inspektorat Szkolny)
Zarząd Główny (Oddział Wojewódzki)

.... dnia

Wzór nr 1

Przekaz znaczków nr ....

Rodzaj znaczka (seria)	Liczba znaczków		Na sumę	Uwagi
	10 zł	20 zł		
Razem:				

.... przekazał w/w znaczki na sumę zł ....
(kto przekazuje)

.... w .... poczta ....
(komu przekazano - dokładny adres)

gmina .... powiat ....

....
(podpis przekazującego) (podpis przyjmującego i pieczęć)

Uwaga: Formularz sprawozdawczy wypełnia się zawsze przez kalkę w dwu egzemplarzach, z których jeden odpis zabiera otrzymujący znaczki, drugi (rękopis) otrzymuje przekazujący znaczki.

(Pieczęć narożna)
Zarządu Głównego TBS-RP
Oddziału Wojewódzkiego,
Kuratorium Okręgu Szkolnego,
Inspektoratu Szkolnego

Wzór nr 2

WYKAZ

rozprowadzonych znaczków TBS-RP w/g posiadanych przekazów

Znaczki TBS seria ....

Nr przekazu (czyjego)	Nazwa instytucji, której znaczki przekazano	Przekazano znaczków				Razem na sumę	Zwrócono znaczków				Razem na sumę
		10 zł		20 zł			10 zł		20 zł		
		liczba	na sumę	liczba	na sumę		liczba	na sumę	liczba	na sumę	
	Do przeniesienia										

Uwaga: Inspektoraty Szkolne i Okręgi Szkolne sporządzają wykazy w dwu egzemplarzach, jeden pozostawiają sobie jako dowód, drugi przesyłają właściwemu Oddziałowi TBS wraz z odpisami przekazów dla właściwego obciążenia nimi otrzymujących.

Wzór nr 3

SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE
na dzien 28 lutego 194__ r.

Szkoła) w .... ulica .... nr .... poczta ....

powiat .... znaczki TBS seria .... za miesiące ....

Nr przekazu (czyjego)	Rodzaj znaczka w/g wartości	Otrzymano		Sprzedano		Pozostało		Uwagi
		liczba	na sumę	liczba	na sumę	liczba	na sumę	
	10 zł......... 20 zł.........							
	Razem							

Za sprzedane znaczki wpłacono sumę zł .... słownie ....

...................., dnia .... r. ....

sumę zł .... słownie ....

dnia .... r. ....

na konto Zarządu Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP w ....

w P. K. O. nr .... w/g załączonych odpisów odcinków nadawczych P.K.O.

Uwaga: Sprawozdanie sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden pozostaje (w instytucji) w szkole jako dowód. Dwa egzemplarze wysyła się do Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP dla wyliczenia się.

Wzór nr 3a

SPRAWOZDANIE PÓŁROCZNE
na dzien 31 lipca 194..... r.

Szkoła) w .... ulica .... nr .... poczta ....

powiat .... znaczki TBS seria .... za miesiące ....

Nr przekazu (czyjego)	Rodzaj znaczka w/g wartości	Pozostało z ubiegłego półrocza		Otrzymano		Razem pozostałe i otrzymane		Sprzedane		Uwagi
		liczba	na sumę	liczba	na sumę	liczba	na sumę	liczba	na sumę	
	10 zł .... 20 zł									
	Razem									

Za sprzedane znaczki wpłacono sumę zł .... słownie ....

...................., dnia .... r. ....

sumę zł .... słownie ....

dnia .... r. ....

na konto Zarządu Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP w ....

w P.K.O. nr .... w/g załączooych odpisów odcinków nadawczych P.K.O.

Uwaga: Sprawozdanie sporządza się w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostaje (w instytucji) w szkole jako dowód. Dwa egzemplarze wysyła się do Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP dla wyliczenia się.

Wzór nr 4

Znaczki TBS

Sprawozdanie półroczne Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP

Seria T . . . w .... ul. .... nr .... na dzień .... 194..... r.

Powiat (miasto wydzielone)	Rodzaj znaczków	Za I półrocze do dn. 28 lutego 194..... r.					
		Otrzymano		Sprzedano		Pozostało	
		liczba	na sumę	liczba	na sumę	liczba	na sumę
1	2	3	4	5	6	7	8
1	10 zł 20 zł						
Razem							

Szkoły powszechne			Szkoły średnie			Oświata Dorosłych		Ogółem rozprzedano		Uwagi
liczba szkół	sprzed. znaczk.	na sumę	liczba szkół	sprzed. znaczk.	na sumę	sprzed. znaczk.	na sumę	znaczków	na sumę	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Ogółem z terenu Oddziału

Załącza się: sprawozdań z terenu .... odpisy odcinków wpłat na PKO ....

Wzór nr 4a

Znaczki TBS

Sprawozdanie półroczne Oddziału Wojewódzkiego TBS-RP

Seria . . . w .... ul. .... nr .... na dzień .... 194..... r.

Powiat (miasto wydzielone)	Rodzaj znaczków	Za II półrocze od dn. 31 lipca 194..... r.					
		Otrzymano		Sprzedano		Zwrócono	
		liczba	na sumę	liczba	na sumę	liczba	na sumę
1	10 zł 20 zł						
Razem							

Szkoły powszechne			Szkoły średnie			Oświata Dorosłych		Ogółem rozprzedano		Uwagi
liczba szkół	sprzed. znaczk.	na sumę	liczba szkół	sprzed. znaczk.	na sumę	sprzed. znaczk.	na sumę	znaczków	na sumę	

Ogółem z terenu Oddziału

Załącza się: sprawozdań z terenu .... odpisy odcinków wpłat na PKO ....

Poz. 90

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Pomorskiego
w Toruniu

Dnia 12 maja 1948 r.

Nr Harc. — 19857/48
w sprawie pracy drużyn harcerskich w szkołach.

Do
Inspektoratów Szkolnych oraz Dyrekcyj szkół średnich wszystkich typów w Okręgu.

Mając na uwadze doniosłe znaczenie wychowawcze harcerstwa jako organizacji młodzieżowej-ideowo-wychowawczej w szkole podstawowej — Kuratorium wydawało szereg zarządzeń regulujących pracę drużyn harcerskich oraz zorganizowało różne kursy szkoleniowe.

Celem jednak wyjaśnienia szeregu nowych sytuacyj, a w szczególności w związku z nową ustawą o powszechnej organizacji „Służba Polsce" i reorganizacją ustroju szkolnego, podaję co następuje:

Związek Harcerstwa Polskiego jest organizacją wyższej użyteczności publicznej, posiada wypróbowane — sobie właściwe — metody pracy i wielokrotnie udowodnił, że w służbie dla Polski może oddać poważne usługi.

Na nowych drogach harcerstwa obserwujemy szereg pięknych wysiłków — widzimy dobrą postawę i wiele wartości etyczno-moralnych, które zmierzają przez realny stosunek do rzeczywistości — w pełnej świadomości do przebudowy psychiki młodzieży w Polsce Ludowej.

Toteż obok zasad współpracy i współdziałania harcerstwa z innymi organizacjami istniejącymi na terenie szkoły polecam, aby w szkołach podstawowych otoczyć harcerstwo szczególną opieką. Kierownicy szkół i grona nauczycielskie winny ułatwiać pracę drużyn harcerskich, by i to ogniwo organizacyjne wpleść w plan wychowawczy szkoły. Należy ułatwiać młodzieży ze szkół średnich wejście na teren szkoły podstawowej, gdyż funkcje wychowawcze w drużynach winny być ze względu na szersze realizowanie ideałów harcerskich — obsadzane przez starszą młodzież harcerską ze szkół średnich (powyżej 16 lat).

Do takich funkcyj będą należały stanowiska drużynowych, przybocznych często zastępowych i t. p.

Ponieważ harcerstwo na szczeblu szkoły podstawowej ma objąć jak najwięcej młodzieży, gdyż realizuje ono swym programem t. zw. „Harcerską Służbę Polsce", dla dogłębnej i pełnej realizacji założeń wymaga kadr instruktorskich, dlatego ob. Dyrektorzy szkół średnich wszelkich typów winni nie stawiać przeszkód harcerzom starszym (powyżej 16 lat) ze swych drużyn w obejmowaniu tych funkcyj wychowawczych w drużynach szkół podstawowych.

Wszelkie problemy wychowawcze na tym odcinku należy uzgadniać pomiędzy opiekunami drużyn harcerskich, dyrekcjami szkół oraz komendami hufców. W kwestiach wątpliwych zwracać się do Okręgowego Instruktoratu Harcerstwa w Kuratorium.

Tak uzgodnione działanie wychowawcze na odcinku harcerskim pomiędzy szkołami pozwoli poszerzyć pracę harcerską w szkole podstawowej i jednocześnie przyczyni się do jej podniesienia na wyższy poziom.

Kurator Okręgu Szkolnego:
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 91

Okręgu Szkolnego Pomorskiego
Kuratorium

Toruń, dnia 24 maja 1948 r.

Nr O-21371/48
W sprawie tępienia chwastów.

Do
Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół i zakładów wychowawczych w Okręgu.

Powołując się na okólnik nr 6 Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego z dnia 14 kwietnia 1947 r. Nr I — 12760/47 w sprawie tępienia chwastów (Dz. Urz. K. O. S. Pom. 1947 r. Nr 5, poz. 114) polecam podany w okólniku tym materiał programowy wykorzystać w całej rozciągłości również w bieżącym roku szkolnym.

Celem uzyskania właściwych efektów pracy tak wychowawczych jak i to w pierwszym rzędzie przyniesienia konkretnej pomocy rolnictwu w likwidacji plagi chwastów, polecam Dyrekcjom i Kierownictwom szkół jeden dzień nauki szkolnej w czasie między 1 a 15-tym dniem czerwca br. poświęcić na pracę tępienia chwastów w najbliższym środowisku szkoły względnie w miejscu wskazanym przez miejscowe kompetentne czynniki samorządu terytorialnego.

Kurator Okręgu Szkolnego:
(—) Dr Czesław Skopowski

Poz. 92

W sprawie czasopism „Razem" i „Młoda Wieś".

Ministerstwo Oświaty zawiadamia, że Komenda Główna Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" wydaje dwutygodniowe pismo młodzieżowe pt. „Razem", poświęcone zagadnieniom Służby Polsce.

Pismo „Razem" ma charakter magazynu o szerokim wachlarzu tematycznym, bogato ilustrowanego, który zainteresuje zarówno młodzież szkolną jak i nauczycielstwo. W pierwszym rzędzie przeznaczone jest dla członków Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" w miastach.

Prenumerata wynosi miesięcznie 35,— zł, kwartalnie 90,— zł, półrocznie 175,— zł, rocznie 300,— zł. Konto P. K. O. I-7220. Adres redakcji i administracji: Warszawa, ulica 6 Sierpnia 24/26.

Ministerstwo poleca zaprenumerowanie pisma „Razem" przez wszystkie szkolne hufce SP. Dyrekcje szkół winny zachęcić młodzież szkolną, a w pierwszym rzędzie junaków hufców szkolnych do indywidualnej prenumeraty tego czasopisma. Dwutygodnik „Razem" powinien się znajdować we wszystkich świetlicach i bibliotekach szkolnych. Dla hufców SP. na terenie wsi wychodzi czasopismo ilustrowane pt. „Młoda Wieś" jako dalszy ciąg poprzednio wydawanego „Przysposobienia Rolniczego i Wojskowego". Prenumerata kwartalna 80,— zł, półroczna 160,— zł, roczna 320,— zł. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Aleje Jerozolimskie 55, konto P. K. O. I-6781.

(Nr SP — 18467/48)

Poz. 93

W sprawie kursu z zakresu kultury i sztuki polskiej.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego organizuje w miesiącu sierpniu br. w Bydgoszczy 4-ro tygodniowy kurs — wczasy dla nauczycieli (lek) różnych typów szkół Okręgu Pomorskiego.

Program kursu obejmuje zagadnienia z zakresu kultury i sztuki polskiej.

Szczegółowy program przewiduje następujące działy:

1. Ortofonia i deklamacja — (Ogólne uwagi o wymowie — Zarys fonetyki — Najczęstsze błędy wymowy — Technika mówienia wiersza — Technika mówienia prozy).

2. Istota piękna w dawnej i nowej poezji — (Zajęcia obficie ilustrowane recytacjami).

3. Najwybitniejsi powieściopisarze polscy XIX i XX wieku.

4. Współczesne czasopiśmiennictwo literackie i artystyczne.

5. Muzyka i śpiew — (Zagadnienie ogólne o muzyce i lekcje słuchania muzyki — chóry — orkiestry — soliści).

6. Zagadnienie teatru — (Zarys historii teatru ze szczególnym uwzględnieniem teatru polskiego — Współczesny teatr w Polsce).

Elementy widowiska teatralnego w połączeniu z dyskusją nad sztuką oglądaną w teatrze — Teatr Oświatowy i sprawy upowszechnienia teatru.

7. Zagadnienia filmu.

8. Jak słuchać radia.

9. Taniec.

O naturze tańca — Taniec religijny i obrzędowy, Tańce ludowe polskie, Tańce towarzyskie dawniej a dziś — Taniec artystyczny.

10. Malarstwo polskie XIX i XX wieku.

Malarstwo w Polsce i malarstwo polskie — Od klasycyzmu do romantyzmu — Szkoła Norblina, Orłowski, Michałowski, Rodakowski, Grottger, Matejko — Realizm i impresjonizm.

11. Zabytki architektury w Polsce.

12. Zagadnienia współczesnej sztuki plastycznej ze szczególnym uwzględnieniem sztuki użytkowej.

13. Zajęcia świetlicowe.

Kierownictwo pedagogiczne Kursu obejmie kierownik Studium Estetycznego w Bydgoszczy Dr Jan Piechocki. Prelegentami w poszczególnych działach będą wybitni specjaliści.

Kurs przewidziany jest dla 50 uczestników. Uczestnicy otrzymają bezpłatne wyżywienie i kwatery. Opłacają jedynie podróż w obydwie strony.

Kurs odbywać się będzie w Państwowym Liceum Pedagogicznym przy ulicy Seminaryjnej.

Zgłoszenia należy kierować drogą służbową do Kuratorium najpóźniej do dnia 15 czerwca br.

O przyjęciu na kurs uczestnicy zostaną powiadomieni osobno. Początek kursu przewiduje się na dzień 2 sierpnia.

Poz. 94

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego ogłasza niniejszym konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. Publ. Szkoła Powszechna w Brukach I, o 4 nauczycielach, pow. chełmiński, mieszkanie służbowe, 1 ha ziemi.
2. Publ. Szkoła Powszechna w Błędowie, o 3 nauczycielach, pow. chełmiński, mieszkanie służbowe, 1 ha ziemi.
3. Publ. Szkoła Powszechna w Kolnie, o 3 nauczycielach, pow. chełmiński, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.
4. Publ. Szkoła Powszechna w Karsinie, o 6 nauczycielach, pow. chojnicki, mieszkanie służbowe, 4 ha ziemi i sad.
5. Publ. Szkoła Powszechna w Rytlu, o 5 nauczycielach, pow. chojnicki, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.
6. Publ. Szkoła Powszechna Nr 2 w Kruszwicy, o 7 nauczycielach, pow. inowrocławski, mieszkanie służbowe, 2,25 ha ziemi.
7. Publiczna Szkoła Powszechna w Chełmcach, o 4 nauczycielach, pow. inowrocławski, mieszkanie służbowe, 3 ha ziemi.
8. Publ. Szkoła Powszechna w Kościelcu, o 4 nauczycielach, pow. inowrocławski, mieszkanie służbowe, 1,5 ha ziemi.
9. Publiczna Szkoła Powszechna w Rojewie, o 5 nauczycielach, pow. inowrocławski, mieszkanie służbowe, 2,5 ha ziemi.
10. Publiczna Szkoła Powszechna w Tucznie, o 4 nauczycielach, pow. inowrocławski, mieszkanie służbowe, 1,5 ha ziemi.

11. Publiczna Szkoła Powszechna w Obrowie, o 6 nauczycielach, pow. lipnowski, mieszkanie służbowe, bez ziemi.
12. Publiczna Szkoła Powszechna w Wielgiem, o 6 nauczycielach, pow. lipnowski, mieszkanie służbowe, 1,5 ha ziemi.
13. Publiczna Szkoła Powszechna w Bratianie, o 4 nauczycielach, pow. nowomiejski (lubawski), mieszkanie służbowe, 3 ha ziemi.
14. Publiczna Szkoła Powszechna w Żałem, o 5 nauczycielach, pow. rypiński, mieszkanie służbowe, ziemia.
15. Publiczna Szkoła Powszechna w Dobieszewie, o 3 nauczycielach, pow. szubiński, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.
16. Publiczna Szkoła Powszechna w Bukowcu, o 5 nauczycielach, pow. świecki, mieszkanie służbowe, ziemia.
17. Publiczna Szkoła Powszechna w Lnianie, o 4 nauczycielach, pow. świecki, mieszkanie służbowe, 1,5 ha ziemi.
18. Publiczna Szkoła Powszechna w Nakonowie, o 5 nauczycielach, pow. włocławski, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.
19. Publiczna Szkoła Powszechna w Smólniku, o 5 nauczycielach, pow. włocławski, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.
20. Publiczna Szkoła Powszechna w Zgłowiączce, o 9 nauczycielach, pow. włocławski, mieszkanie służbowe, 2 ha ziemi.

Podania, należycie udokumentowane, należy składać drogą służbową do Kuratorium w przeciągu 4 tygodni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia. — (Nr I — 20921/48).

Poz. 95

Ogłoszenia

Unieważnia się zagubioną legitymację szkolną Nr 208 wystawioną przez Państw. Liceum i Gimn. im. Kr. Jadwigi w Toruniu na nazwisko Janina Patryas, uczennica II kl. gimn.

Unieważniam zagubioną 5. IV. 48 r. legitymację uczniowską nr 238 wystawioną przez Dyrekcję Państw. Liceum i Gimnazjum im. Król. Jadwigi w Toruniu na nazwisko Głydzionka Zofia, ucz. kl. IV. gimn.

Unieważnia się zagubioną legitymację nr 190 wystawioną przez Państwowe Liceum Pedagogiczne w Inowrocławiu na nazwisko Noszczyńska Ewa, uczennica kl. 2 a.

Unieważnia się zagubioną legitymację nr 166 wystawioną przez Państwowe Liceum Pedagogiczne w Inowrocławiu na nazwisko Włodarczyk Jadwiga, uczennica kl. 2 a.

Część nieurzędowa

Poz. 96

INFORMACJE O SZKOŁACH ZAWODOWYCH WYDZIELONYCH Z RESORTU MINISTERSTWA OŚWIATY

Średnie Szkoły Rolnicze wojew. pomorskiego podległe Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych

Średnie szkolnictwo rolnicze ma na celu szkolenie kadr pracowników dla wszystkich gałęzi rolnictwa.

W przeciwieństwie do powszechnej oświaty rolniczej, której Średnie szkolnictwo rolnicze przygotowuje rolników do pracy na terenie szerszym, w gospodarstwach państwowych, społecznych, agronomii społecznej i szkolnictwie rolniczym.

W obecnym stanie organizacyjnym średnie szkolnictwo rolnicze obejmuje 2 typy szkół: licea i gimnazja rolnicze.

Średnie szkoły rolnicze zarówno stopnia licealnego jak i gimnazjalnego posiadają zróżnicowany program nauki ogólnorolniczy lub specjalizujący w poszczególnym dziale rolnictwa.

Licea i Gimnazja ogólnorolnicze obejmują programem równomiernie wszystkie działy gospodarstwa wiejskiego, specjalizujące zaś posiadają rozbudowany program wybitnie w zakresie jednej gałęzi rolnictwa jak: ogrodnictwo, hodowla zwierząt, mechanizacja rolnictwa, spółdzielczość rolnicza i inne.

Szkoły stopnia licealnego i gimnazjalnego posiadają odmienne założenia i podbudowę organizacyjną. Licea rolnicze swoim absolwentom dają tytuł technika-rolnika i przygotowują ich do pracy w rolnictwie w charakterze sił technicznych w produkcji rolniczej i przemysłowo-rolniczej, w charakterze kierowników majątków państwowych i społecznych, instruktorów w dziale agronomii społecznej (powiatowi instruktorzy rolni i instruktorzy specjaliści) nauczyciele do szkół przysposobienia rolniczego i akcji PRW.

Nauka w Liceum rolniczym trwa 3 lata i obejmuje przedmioty ogólnokształcące zarówno humanistyczne jak i matematyczno-przyrodnicze, przedmioty społeczne oraz przedmioty zawodowe, których rodzaj zależy od kierunku ogólno-rolniczego lub specjalizującego w danym liceum.

Do liceów rolniczych przyjmowani są bez egzaminów absolwenci gimnazjów ogólnokształcących, gimn. rolniczych (różnych typów), oraz gimn. zawodowych.

Na terenie wojew. pomorskiego prowadzone są następujące licea rolnicze:

Nazwa szkoły i adres szkoły	Typ szkoły Kierunek specjalizacji	Absolwenci uprawnieni do pracy jako:
Państw. Żeńskie Liceum Gosp. Wiejskiego w Kościelcu Kujawskim, p-ta Inowrocław, pow. Inowrocław.	Wiejskie gospodarstwo kobiece (gosp. domowe, żywienie, przetwórstwo, gosp. rolne, hodowla zwierząt, ogrodnictwo).	Nauczycielki gosp. dom. w szk. gospodarczych i szk. przysp. roln., instruktorki wiejsk. gospod. kobiecego Z. S. Chł.
Państw. Koedukac. Liceum Hodowlane w Samostrzelu, p-ta Samostrzel, pow. Wyrzysk.	Hodowla zwierząt gospodarskich.	Instruktorzy hodowlani, pracownicy stacji zoo-techn., nauczyciele hodowcy w szk. PR., kierownicy gospod. hodowlanych.
Państw. Koedukac. Liceum Hodowli Drobnego Inwent. w Samostrzelu, p-ta Samostrzel, pow. Wyrzysk.	Drobiarstwo, jajczarstwo, tuczarstwo i hodowla zwierząt futerkowych, królikarstwo.	Instrukt. hodowli drobiu, kier. gosp. hodowl. zakładów wylęgowych, tuczarni, jajczarni, gosp. hodowli zwierząt futerkowych (lisy srebrne, nutrie), nauczyciele szkół P. R.
Państw. Koedukac. Liceum Ogrodnicze w Toruniu, ul. Mickiewicza 98.	Warzywnictwo, kwiaciarstwo, sadownictwo, szkółkarstwo i ogrodnictwo ozdobne.	Kierownicy zakładów ogrodn. ogólnych i specjaln., instruktorzy, ogrodnicy, nauczyciele szkół roln. PR.
Państw. Męskie Liceum Rolniczo-Mechaniczne w Gronowie, p-ta Turzno, pow. Toruń.	Mechanizacja rolnictwa (kursy traktorowe i inne jako uzupełniające naukę).	Kierownicy ośr. maszynowych Zw. Sam. Chł., instruktorzy w dziale mechanizacji roln., technicy eksperci w wytwórniach maszyn rolniczych.
Państw. Liceum Rolnicze w Bydgoszczy, ul. Bernardyńska 6.	Ogólnorolniczy, rolnictwo, ogrodnictwo, hodowla zwierząt.	Instruktorzy rolni, kierownicy gosp roln., nauczyciele w szkołach PR.

Gimnazja rolnicze przygotowują młodzież rolniczą do pracy w rolnictwie w ogólnych działach jak i w gałęziach specjalnych.

Absolwenci gimnazjów będą zatrudnieni w charakterze instruktorów szkół Przysposobienia Rolniczego i akcji PRW (Przysposobienie Rolniczo-Wojskowe — oświata rolnicza pozaszkolna), instruktorów gminnych Zw. Sam. Chłopskiej, kierowników mniejszych gospodarstw państwowych lub jako siły pomocnicze w gospodarstwach większych, a z gimnazjów specjalizujących w specjalnych gałęziach produkcji.

Nauka w gimnazjum rolniczym trwa 3 lata i obejmuje podobnie jak w liceum przedmioty ogólnokształcące i zawodowe.

Do gimnazjów rolniczych przyjmowani są bez egzaminów absolwenci 7-klasowej szkoły powszechnej.

Dla młodzieży dorosłej w wieku powyżej 18 lat prowadzone są gimnazja o skróconym okresie nauki do dwóch lat.

Na terenie wojew. pomorskiego prowadzone są następujące gimnazja rolnicze:

Nazwa szkoły i adres szkoły	Typ szkoły Kierunek specjalizacji	Absolwenci uprawnieni do pracy jako:
Państw. Żeńskie Gimn. Gosp. Wiejsk. w Brzostowie, p-ta Miasteczko Kr., pow. Wyrzysk.	Wiejskie gosp. kobiece (gosp. dom. żywienie, gosp. rolne).	Instruktorki wiejsk. gosp. kobiecego w szk. gospodarczych i szk. PR., gminne instruktorki wiejsk. gospod. kobiecego Z. S. Chł., kierowniczki gospod. rolnych.
Państw. Żeńskie Gimn. Gosp. Wiejsk. dla dorosłych w Marysinie, p-ta Lubraniec, pow. Włocławek	„ „	„ „
Państw. Żeńskie Gimn. Gosp. Wiejsk. w Pluskowęsach, p-ta Chełmża, pow. Toruń.	„ „	„ „
Państwowe Męskie Gimn. Rolnicze w Starym Brześciu, p-ta Brześć Kujawski, pow. Włocławek.	Ogólnorolniczy (rolnictwo, ogrodnictwo, hodowla).	Instruktorzy rolni, w szkołach PR., gminni instruktorzy Z. S. Chł., kierownicy mniejszych gosp. państwowych i pracownicy w innych działach rolnictwa.
Państwowe Męskie Gimn. Rolnicze w Nadrożu, p-ta Rypin, pow. Rypin.	„ „	„ „

Państwowe Męskie Gimn. Rolnicze w Płowężu, p-ta Jabłonowo, pow. Brodnica.	Ogólnorolniczy (rolnictwo, ogrodnictwo, hodowla).	Instruktorzy rolni, w szkołach PR., gminni instruktorzy Z. S. Chł., kierownicy mniejszych gosp. państwowych i pracownicy w innych działach rolnictwa.
Państw. Gimn. Rolnicze w Bydgoszczy, ul. Bernardyńska 6.	„ „	„ „
Państwowe Męskie Gimn. Rolnicze dla dorosłych w Szubinie Wsi, p-ta Szubin, pow. Szubin.	„ „	„ „
Państwowe Męskie Gimn. Rolnicze dla dorosłych w Grudziądzu, ul. Świerczewskiego 14/22.	„ „	„ „
Państw. Koedukac. Gimn. Ogrodnicze w Toruniu, ul. Mickiewicza 98.	Warzywnictwo, kwiaciarstwo, ogrodnictwo ozdobnicze.	Instruktorzy zakładów ogrodn., instruktorzy szkół P. R.
Państw. Męskie Gimn. Pszczelarsko-Ogrodn. w Białych Błotach, p-ta Aleksandrów Kuj., pow. Nieszawa.	Ogrodniczo-pszczelarski (warzywnictwo, kwiaciarstwo, sadownictwo, ogrodnictwo ozdobne, dział pszczelarstwa i przetwórstwa).	Instruktorzy zakładów ogrodniczych, pszczelarskich, instruktorzy ogrodnicy-pszczelarze, instruktorzy w szkołach P. R.

Wszystkie średnie szkoły rolnicze posiadają internaty dla uczniów. Wyżywienie w internatach prowadzone jest w ramach uczniowskich spółdzielni wyżywieniowych.

Nauka w liceach i gimnazjach rolniczych jest bezpłatna.

Na pokrycie kosztów utrzymania w internatach dla uczniów niezamożnych przewidziane są częściowo i całkowicie stypendia.

Licea i gimnazja rolnicze posiadają tuż przy szkołach warsztaty rolne, które gwarantują odpowiednie przygotowanie praktyczne.

Licea i gimnazja wyposażone są w pracownie, w gabinety, pomoce naukowe i warsztaty specjalne.

Licea i gimnazja rolnicze w swoich założeniach mają poza przygotowaniem dobrych fachowców na odpowiednim poziomie, również i wychowanie młodzieży na dzielnych i pożytecznych obywateli.

Podania o przyjęcie wraz z życiorysem i dowodami ukończenia 7 kl. szkoły powszechnej kierować pod adresem w. w. szkół.

Dyrekcje przyjmują zapisy już od 15 maja 1948 r.

Szkoły zawodowe należące do resortu Ministerstwa Odbudowy.

1. Toruń, ul. Piekary, Średnia Szkoła Rzemiosł Budowlanych.

Szkoły zawodowe należące do resortu Ministerstwa Komunikacji.

1. Bydgoszcz, F-ki Syg. Kol., Liceum Przem. Metalowego, F-ki Sygnałów Kolej.

Szkoły zawodowe należące do resortu Ministerstwa Kultury i Sztuki

1. Bydgoszcz, Al. 1 Maja, Państw. Szkoła Sztuk Pięknych.
2. Bydgoszcz, przy Teatrze Polskim, ul. Cieszkowskiego 4-5, Szkoła Dramat.
3. Bydgoszcz, 1 Maja 71, Średnia Szkoła Muzyczna.
4. Toruń, Mickiewicza 28, Średnia Szkoła Muzyczna.
5. Bydgoszcz, 1 Maja 71, Niższa Szkoła Muzyczna.
6. Grudziądz, Ogrodowa 35, Niższa Szkoła Muzyczna.
7. Toruń, Mickiewicza 28, Niższa Szkoła Muzyczna.
8. Grudziądz, Ogrodowa 35, Szkoła Umuzykalniająca.
9. Bydgoszcz, 1 Maja 71, Szkoła Umuzykalniająca.
10. Chełmno, Dworcowa 26, Niższa Szkoła Muzyczna.

Szkoły zawodowe należące do resortu Ministerstwa Zdrowia

1. Bydgoszcz, Szpital na Bielawkach, Szkoła Pielęgniarek — Położn. — Internat.

Poz. 97

W sprawie należytego wykorzystania egzemplarzy okazowych wydawnictw przesyłanych przez Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych.

P. Z. W. S. powiadamia, że przesyłane do bibliotek pedagogicznych w Inspektoratach Szkolnych egzemplarze okazowe nie są należycie wykorzystane. W związku z tym proponuje następujące możliwości:

1) egz. okazowe zostaną włączone do biblioteki Inspektoratu i będą udostępnione jak najszerszym rzeszom nauczycielstwa,

2) będą one wyzyskiwane z okazji każdorazowego zjazdu nauczycielskiego w danym Obwodzie z podkreśleniem nowości wydawniczych P. Z. W. S.,

3) z okazji zjazdów nauczycieli poszczególnych przedmiotów będą organizowane wystawy tematyczne wydawnictw P. Z. W. S.,

4) materiał wydawniczy P. Z. W. S. będzie wyzyskiwany przy urządzaniu wystaw książki, czy przy innych okazjach np. „Święto Książki",

5) ewentualnie urządzona będzie gablotka nowości wydawniczych P. Z. W. S. w przeznaczonym stale na to miejscu w Inspektoracie.

Poz. 98

W y k a z s c h r o n i s k

Kuratorium podaje do wiadomości wykaz schronisk wycieczkowych w Okręgach Szkolnych:
i Warszawskim

Z e s t a w i e n i e s c h r o n i s k

K. O. S.

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
1	Gdynia	ul. 10 lutego, Szkoła Powsz. Nr 1	S. S. W.	Kierownik szkoły
2	Gdynia	ul. 10 lutego, Szkoła Powsz. Nr 19	S. S. W.	Kierownik szkoły
3	Gdynia	ul. Warszawska 7	Schr. wyc.	Tow. Prz. Żołn.
4	Gdynia	Aleja Zjednoczenia przy Basenie Żegl.	Schr. wyc.	Obwód Ligi Morskiej
5	Gdynia	ul. Eismonta 9, Dom Harcerek	Schr. wyc.	Komenda Harcerek
6	Sopot	ul. Curie-Skłodowskiej 10/12	S. S. W.	Ob. Olszewska
7	Sopot	ul. Powst. W-wy przy Grand Hotelu	Hotel Turys.	Dyrekcja Grand-Hotelu
8	Sopot	ul. B. Chrobrego, Polski Czerw. Krzyż	S. P. C. K.	Kierownik Schroniska
9	Wrzeszcz-Gdańsk	ul. Barlickiego, kierownik szkoły nr 16	S. S. W.	Kierownik szkoły
10	Przywidz, pow. Gdańsk	Przywidz	S. N. P. S. W.	Z. N. P.
11	Gdańsk	ul Kopernika 18.	Gosp. Żołn.	T. P. Ż.
12	Elbląg	ul. Czerwonokrzyska	S. P. C. K.	P. C. K.
13	Kwidzyń	ul. Dworcowa, P. C. K.	S. P. C. K.	P. C. K.
14	Lębork	Lębork P. C. K.	S. P. C. K.	P. C. K.

U w a g a: Przyjazd do każdego schroniska tylko po uzyskaniu zawiadomienia o przyjęciu wycieczki

K. O. S.

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
1	Katowice	ul. Markietki 78	S. S. W.	K. O. S. Śl.
2	Gliwice	ul. Światowida 18	S. S. W. Dom Tur.	Inspektorat Szk. Gliwice
3	Gliwice	ul. Okrzei szk. 8	S. S. W.	"
4	Zabrze	ul. Centarna 7 szk. 2	S. S. W.	"

K. O. S.

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
1	Kraków	ul. Wygoda 13, Szk. Powsz.	S. S. W.	—
2	Kraków	ul. Szpitalna 30, Pol. Zw. Turyst.	"	Polski Związek Turystyczny
3	Kraków	ul. Krowoderska 8	"	Polska Y. M. C. A.
4	Zakopane	ul. Nowotarska	"	Publ. Szkoła Powszechna
5	Zakopane	ul. Krupówki „Dworzec"	"	Tow. Tatrzańskie
6	Zakopane	ul. Jagiellońska 903, willa „Bór"	"	Internat Państw. Lic. Pedagog.
7	Piwniczna, pow. N. Sącz	Piwniczna	"	Publ. Szkoła Powszechna
8	Tęgoborze, pow. N. Sącz	Tęgoborze	"	Publ. Szkoła Powszechna
9	Czorsztyn	Willa „Kurpielówka"	"	J. Kurpiel
10	Szczawnica Niższa	Szczawnica Niżna, dom J. Majerczaka	"	P. T. T.

K. O. S.

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
1	Kielce	Nowa Słupia pod Św. Krzyżem	S. S. W.	Min. Oświaty
2	Kielce	Sw. Katarzyna, poczta Bodzentyn	"	P. T. K. Kielce

U w a g a: Przewiduje się do dnia 30 czerwca 1948 r. uruchomienie:
a) stałej stacji turystycznej na 50 miejsc w klasztorze Św. Krzyża w pow. kieleckim,
b) okresowego szkolnego schroniska turystycznego na 50 miejsc w lokalu szkoły powszechnej w Bodzentynie,
Nadto organizuje się przy współpracy P. T. K. stałe

K. O. S.

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
1	Bydgoszcz	ul. Sowińskiego nr 5	S. S. W.	Szkoła Powszechna nr 2
2	Bydgoszcz		"	" "
3	Ciche	pow. Brodnica	"	" "
4	Ciechocinek	ul. Toruńska 8	"	" "
5	Chełmno	ul. Dominikańska 35	"	Państw. Liceum Pedagogiczne
6	Chełmno	Dwór Chełmiński	społecz.	Z. N. P.
7	Chełmno	ul. Polna 26	"	Pow. Kom. Op. Społ.
8	Cojnice		S. S. W.	Szkoła Powszechna nr 1
9	Inowrocław	ul. Staszyca	"	" "
10	Kruszwica	pow. Inowrocław	"	" "
11	Kruszwica	pow. Inowrocław	społecz.	Ośrodek Ligi Morskiej
12	Toruń	ul. Legionów 24	"	Polskie Tow. Krajoznawcze
13	Toruń	Plac Sw. Jana	"	P. C. K.
14	Tuchola		"	Państw. Liceum Pedagogiczne
15	Włocławek		S. S. W.	Szkoła Powszechna
16	Jastarnia Bór	Dom Kolonijny	"	Kur. Okr. Szk.

turystycznych

Gdańskim, Katowickim, Krakowskim, Kieleckim, Pomorskim (Toruń), Rzeszowskim (Nr 18481).

wycieczkowych

Gdańsk

Ilość miejsc	Cena	Wyposażenie	czynne	Uwagi
60	30	łóżka, sienniki, koce	VII – VIII	tylko dla dziewcząt
40	30	łóżka, sienniki, koce,	VII – VIII	tylko dla chłopców
40	30	łóżka, materace, koce, bielizna	VI	koło dworca
100	40	łóżka, materace, koce	VI	nad morzem
20	—	łóżka, materace, pościel	stałe	tylko dla harcerek, 3 km. od dworca
80	30	łóżka polowe	V – IX	
100	100	pełna pościel, natryski	V – IX	50 miejsc dla chłopców, 50 miejsc dla dziewcząt
120	30	łóżka, sienniki, koce, bielizna	cały rok	w razie uzyskania nam. uruch. rozt. dodat. 300 miejsc w namiotach
50	30	sienniki	VII – VIII	
30	30	łóżka, sienniki	cały rok	
120	—	łóżka, materace, pościel	cały rok	3 przystanki tramwajowe na trasie Gdańsk–Oliwa
40	—	łóżka, sienniki	cały rok	
20	70	łóżka, sienniki	cały rok	
30	—	łóżka, pościel, sienniki	cały rok	

na wyznaczony termin. Wszędzie obowiązuje zadatek bezzwrotny na wypadek nieprzybycia.

Katowice

100	20	łóżka, sienniki, pościel	stale	można otrzymać za dopłatą koce
40	30	„	„	wyłącznie dla dorosłych
21	20	„	„	
20	20	„	„	

Kraków

140	50	łóżka z materacami, sienniki i koce	cały rok	
800	50	łóżka, sienniki	cały rok	
60	150	łóżka, materace, sienniki	V – VII	
64–35	50	łóżka, sienniki	sezonowe	
—	60–120	pościel	cały rok	
—	—	—	od 1. V. b. r.	Informacji udziela ob. Will Zbigniew
60	—	pościel, łóżka	sezonowe	
69	—	łóżka	sezonowe	
20–40	—	—	—	
20–30	—	—	—	

Kielce

50	—	łóżka	stale	
30	—	łóżka	„	

c) okresowego szkolnego schroniska na 50 miejsc w lokalu szkoły powszechnej w Sandomierzu,

d) okresowego szkolnego schroniska na 50 miejsc w Częstochowie,

e) okresowego szkolnego schroniska na 30 miejsc w lokalu Państw. Gimn. Kamieniarskiego w Chęcinach.

schronisko turystyczne na 50 miejsc w Kielcach.

Toruń

20	50	łóżka, koce	VII – VIII	
20		łóżka	VII – VIII	adres dokładn. później
20		łóżka	VII – VIII	
30	20	łóżka i materace	V – VI	
50	30	łóżka i koce	VII – VIII	
11		łóżka	stałe	
40	50	łóżka, pościel	stałe	można otrzymać posiłki
20	20	łóżka	VII – VIII	możliwość otrzymania posiłków
20	—	„	VII – VIII	
20	—	„	VII – VIII	
40	—	„	sezon letni od czerwca stale	
40	120	łóżka, bielizna	stale	
20	—	łóżka	VII – VIII	
30	—	„	VII – VIII	
26	—	łóżka, koce	V – IX	

L. p.	Miejscowość	A d r e s	Typ schr.	Właściciel zarządzający
				K. O. S.
1	Rzeszów	ul. Szopena 11	S. S. W.	Publ. Szk. Powsz. im. Jachowicza
2	Łańcut	Publ. Szkoła Powszechna 1	"	Publ. Szkoła Powszechna nr 1
3	Przemyśl	Dom Harcerza	"	Dom Harcerza
4	Sanok	Publ. Szkoła Powszechna im. T. Kościuszki	"	Publiczna Szkoła Powszechna im. T. Kościuszki
5	Krosno	ul. Olejarze	"	Bursa Państw. Gimn. i Liceum w Krośnie
6	Jasło	Państw. Gimn. i Lic. w Jaśle	"	Państw. Gimn. i Lic. w Jaśle
				K. O. S.
1	Płock	Rybaki	S. S. W.	Zw. Popierania Turystyki
2	Warszawa	Czerniawska 128	"	Wydz. Wczasów Zarz. Miejski
3	Warszawa	Myśliwiecka 6	"	Kuratorium OSW

Poz. 99

Program radiowych kursów nauczycielskich na m. czerwiec 1948 r.

1. Dnia 1. VI. 48 — Pogadanka aktualna Kuratorium Okr. Szk. Pom.
2. Dnia 2. VI. 48 — Psychologia wychowanka — Dr St. Gerstman.
3. Dnia 3. VI. 48 — Rozmieszczenie surowców roślinnych i zwierzęcych na ziemi — Mgr. B. Cywińska.
4. Dnia 4. VI. 48 — Nowoczesny układ okresowy, cz. I. — Mgr. Jan Krupowicz.
5. Dnia 5. VI. 48 — Analiza widmowa — prof. Henryk Moese.
6. Dnia 7. VI. 48 — Barok w Polsce — upadek kultury — Stanisław Stapf.
7. Dnia 8. VI. 48 — Pogadanka aktualna Kur. Okr. Szk. Pom.
8. Dnia 9. VI. 48 — Charakterologia i typologia dzieci i młodzieży — Dr St. Gerstman.
9. Dnia 10. VI. 48 — Surowce energetyczne i rudy — Mgr. B. Cywińska.
10. Dnia 11. VI. 48 — Nowoczesny układ okresowy, cz. II. — Mgr. Jan Krupowicz.
11. Dnia 12. VI. 48 — Wyładowania elektryczne w gazach — Henryk Moese.
12. Dnia 14. VI. 48 — Wojna chocimska — W. Potockiego jako epopeja rycerska — Stanisław Stapf.
13. Dnia 15. VI. 48 — Pogadanka aktual. Kur. Okr. Szk. Pom.
14. Dnia 16. VI. 48 — Metody poznawania psychiki ucznia — Dr. St. Gerstman.
15. Dnia 17. VI. 48 — Rozwój przetwórczości — Mgr. B. Cywińska.
16. Dnia 18. VI. 48 — Izotopia — Mgr. Jan Krupowicz.
17. Dnia 19. VI. 48 — Promieniotwórczość — Henryk Moese.
18. Dnia 21. VI. 48 — Oświecenie na Zachodzie i w Polsce — Stanisław Stapf.
19. Dnia 22. VI. 48 — Pogadanka aktualna Kur. Okr. Szk. Pom.
20. Dnia 23. VI. 48 — Psychologia klasy szkolnej — Dr. St. Gerstman.
21. Dnia 24. VI. 48 — Komunikacja — Mgr. B. Cywińska.
22. Dnia 25. VI. 48 — Sztuczna promieniotwórczość — Mgr. Jan Krupowicz.
23. Dnia 26. VI. 48 — Drgania i fale elektromagnetyczne — Henryk Moese.
24. Dnia 28. VI. 48 — Polscy działacze polityczno-społeczni drugiej połowy XVIII wieku — Stanisław Stapf.
25. Dnia 30. VI. 48 — Zakończenie kursów w roku szk. 47/48.

Poz. 100

WOLNE STANOWISKA W SZKOŁACH ZAWODOWYCH

I. Szkoły Przemysłowe Męskie

1. Państw. Liceum Elektryczne — Toruń	inżynier elektryk	1
2. Państw. Lic. i Gimn. Budowlane — Toruń	inżynier architekt	1
	inżynier lądowy	1
3. Państw. Średnie Szkoły Techn. — Bydgoszcz	inżynier mechanik	2
	inżynier elektryk	1
	inżynier budownictwa	1
	inżynier chemik	1
	nauczyciel matematyki	1
	naucz. zawodu (instrukt.) budownictwa	1
4. Państw. Kujawskie Zakłady Techniczno-Naukowe — Włocławek	inżynier elektryk	2
	inżynier technolog	2

Ilość miejsc	Cena	Wyposażenie	czynne	Uwagi
Rzeszów				
100	25	łóżka, sienniki	VII—VIII	zamawiać w Insp. Szkoln. w Łańcucie
70	25	" "	"	
60	25	" "	cały rok	
30	25	sienniki	"	
30	25	"	VII—VIII	
30	25	"	"	
Warszawa				
50	40—60	łóżka, sienniki		
45	30—50	" "		
100	30	" ,		

5. Państw. Liceum i Gimn. Mechaniczne — Grudziądz — inżynier mechanik . . . . 2; inżynier elektryk . . . . 1; nauczyciel historii 1
6. Państw. Gimn. Mechaniczne — Wąbrzeźno — inżynier mechanik 1

II. Szkoły Handlowe, Administracyjne i Spółdzielcze

A. Szkoły Państwowe

1. Państw. Gimn. Handl. i Lic. Spółdzielcze w Chojnicach — nauczycieli przedmiotów zawodowych . . 3; naucz. polonista z j. rosyjsk. 1
2. Państw. Gimn. Spółdzielcze w Kołudzie Małej — naucz. przedmiotów zawodowych . . . 1; naucz. przedm. ogólnokształc. z jęz. rosyjsk. 2
3. Państw. Gimn. Handlowe i Lic. Spółdzielcze we Włocławku — naucz. przedmiotów zawodowych . . . 1
4. Państw. Gimn. Spółdzielcze w Kowalewie — naucz. przedm. zawodowych . . . . 1; naucz polonista z j. ros. 1

B. Szkoły Prywatne

1. Pryw. Gimn. Handlowe w Chełmnie Izby Przemysłowo-Handlowej — naucz. przedm. zawodowych 2
2. Pryw. Gimn. i Lic. Handlowe w Grudziądzu — Zrzeszenia Kupców — naucz. przedmiotów zawodowych . . . 2; naucz. polonista z jęz. rosyjskim . . . 1
3. Pryw. Gimn. Handlowe T-wa P. S. H. w Brodnicy — naucz. polonista z jęz. rosyjskim . . . 1; nauczyciel zawodowiec 1
4. Pryw. Gimn. Handlowe TUR w Nowym Mieście — naucz. przedmiotów zawodowych . . . 2; naucz. polonista z jęz. rosyjskim . . . 1

III. Żeńskie Szkoły Krawieckie i Gospodarcze

A. Gospodarcze

1. Państw. Gimn. Gospodarcze w Więcborku — naucz. polonistka . . . . 1; naucz. chemii, fizyki i materiałoznawstwa . 1; naucz. gospodarstwa 1
2. Państw. Lic. Gospodarcze w Toruniu — naucz. gospodarstwa z pełnymi kwalifik. i dłuższą praktyką (kierownictwo Ośrodka Metodycznego) 1
3. Publ. Średnia Szkoła Gosp. w Grudziądzu — naucz. gospodarstwa (etat państwowy) . . 1
4. Publ. Średnia Szkoła Gosp. i Państw. Szkoła Przyspos. w Gosp. Rodzinnym w Bydgoszczy — naucz. gospodarstwa (etat państwowy) . . 1

B. Krawieckie

1. Państw. Gimn. Krawiec w Bydgoszczy — naucz. krawieczyzny 1
2. Państw. Gimn. Krawieckie w Grudziądzu — naucz. krawieczyzny 1
3. Państw. Gimn. Krawieckie w Inowrocławiu — naucz. krawieczyzny 1

Uwaga: Kandydatki muszą się wykazać maturą liceum krawieckiego + kurs pedagogiczny ewent. maturą Seminarium Rzemiosł.

IV Publiczne Średnie Szkoły Zawodowe

1. Publ. Średn. Szkoła Zawod. Nr. 3 w Bydgoszczy	naucz. przedmiotów handlowych . . .	1
2. Publ. Średn. Szkoła Zawod. Nr. 4 w Bydgoszczy	naucz. technologii metali	2
	instruktor ślusarsko - mechan.	1
3. Publ. Śr. Szkoła Zawodowa w Chełmnie	naucz. technologii metali	1
	naucz. zawodu (instruktor) ślusarsko-mechaniczny	1
	naucz przedm. ogólnokształc. i gospodarstwa domowego	1
4. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Chełmży	nauczyciel technologii metali	1
5. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Fordonie	naucz. przedmiotów ogólnokształcących .	1
6. Publ. Średnia Szkoła Zawodowa w Inowrocławiu	nauczyciel technologii metali	1
	naucz. rysunków technicznych	1
7. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Białośliwiu pow. Wyrzysk	naucz. przedmiotów ogólnokształcących .	1
8. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Brusach, pow. Chojnice	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
	naucz. przedmiotów zawodowych . . .	1
9 Publ. Średnia Szkoła Zawod. Cekcyn	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
10. Publ. Średnia Szkoła Zawod. Chojnice	naucz. technologii metali	1
11. Publ. Średnia Szkoła Zawod. Czersk, pow. Chojnice	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
12. Publ. Średnia Szkoła Zawod. Nr. 2 Grudziądz	nauczyciel technologii metali	1
	instruktor ślusarsko - mechan.	1
	nauczyciel matematyki	1
	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
13. Publ. Średnia Szkoła Zawod. Kamień Pom., pow. Sępolno	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
	naucz. chemii z materiałoznawstwem, fizyki i maszynoznawstwa	1
14. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Gródku, pow. Świecie	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
15. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Jeżewie, pow. Świecie	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
16. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Łasinie, pow. Grudziądz	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
17. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Łobżenicy, pow. Wyrzysk	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
18. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Mroczy, pow. Wyrzysk	naucz. materiałoznawstwa z chemią i maszynoznawstwa z fizyką	1
19. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Nowem n/W. pow. Świecie	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
	naucz. matematyki	1
20. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Osiu, pow. Świecie	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
	naucz. fizyki z maszynoznawstwem i chemii z materiałoznawstwem	1
21. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Radzyniu, pow. Grudziądz	naucz. matematyki i fizyki	1
22 Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Sępolnie, pow. sępoleński	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
	naucz. fizyki z maszynoznawstwem i chemii z materiałoznawstwem	1
23. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Świeciu	naucz. materiałoznawstwa z chemią i maszynoznawstwa z fizyką	1
24. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Tucholi	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	2
	naucz. fizyki i maszynoznawstwa i chemii z materiałoznawstwem	1
25. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Więcborku	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
26. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Wyrzysku	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
27. Publ. Średnia Szkoła Zawod. w Wysokiej	naucz. przedm. ogólnokształcących . .	1
28. Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Aleksandrów Kujawski	naucz. przedm. ogólnokształcących . . .	1
29. Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Brodnica		

30.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Ciechocinek	naucz. przedm. ogólnokształcących	1
		naucz. przedm. ogólnokształcących	1
31.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Dobre	naucz. chemii z materiał. i fizyki z maszynoznawstwem	1
32.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Golub	naucz. przedm. ogólnokształcących	1
		naucz. przedm. ogólnokształcących	1
33.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Jabłonowo-Pom.	naucz. chemii z materiałoznawstwem i fizyki z maszynoznawstwem	1
34.	Publ. Średnia Szkoła aZwod. — Kowal	naucz. przedm. ogólnokształcących	1
35.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Kowalewo	naucz. gospodarstwa domowego	1
36.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Lipno	naucz. przedm. ogólnokształcących	1
		naucz. przedm. ogólnokształcących	1
37.	Publ. Średnia Szkoła Zawod. — Lubawa	naucz. przedm. ogólnokształcących	1
38.	Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa — Lubraniec	naucz. przedm. zawodowych grupa metal.	1
		naucz. przedm. ogólnokształcących	1
		naucz. przedmiotów ogólnych	1
		naucz. chemii z materiałoznawstwem, fizyki i maszynoznawstwa	1
39.	Publ. Średnia Szkoła Zawodowa — Nowe Miasto	naucz. przedmiotów ogólnych	1
		naucz. chemii z materiałoznawstwem i fizyki z maszynoznawstwem	1
40.	Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa — Piotrków Kujawski	naucz. przedm. ogólnych i jęz. ros.	1
41.	Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa — Przedecz	naucz. przedm. ogólnych i jęz. ros.	1
42.	Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa — Radziejów	naucz. przedm. ogólnych i jęz. ros.	1
43.	Publiczna Średnia Szkoła Zawod. — Rypin	naucz. chemii z materiałoznawstwem i fizyki z maszynoznawstwem	1
		naucz. gospodarstwa domowego	1
44.	Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa — Włocławek	naucz. przedm ogólnych i języka ros.	1
		naucz. maszynoznawstwa z fizyką i chemii z materiałoznawstwem	1
		naucz. przedm. zawod. grupa metalowa	1

Poz. 101

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

Nowe Wydawnictwa Książnicy-Atlas Wrocław — Warszawa 1948

E. Romer i J. Wąsowicz — **Atlas Polski współczesnej.** Wydanie czwarte. Cena 120 zł. Zawiera w treści karty: Pomorze — Wielkopolska, Mazowsze — Podlasie, Śląsk, Małopolska, Geologia, Gleby, Płody kopalne, Klimat, Świat roślinny i zwierzęcy, Ludność, Użycie ziemi, Rolnictwo, Przemysł, Komunikacje, Drogi wodne, Administracja, Osiedla wiejskie i Miasta.

Nowe wydawnictwa Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1948.

W. Skibicki — **Angielsko - Polski Słownik Techniczny** zawierający 25.000 terminów stosowanych w: lotnictwie, rolnictwie, architekturze, botanice, chemii, budownictwie, elektrotechnice, geologii, hydraulice, mechanice, metalurgii, górnictwie, optyce, fotografii, drukarstwie, przędzalnictwie, telekomunikacji, telewizji oraz w nomenklaturze i technologii surowców, półfabrykatów i wyrobów gotowych. Przejrzał inż. Stanisław Płużański, prof. Politechniki Warszawskiej. Str. 291, cena zł 440,—.

J. Baculewski, K. Budzyk, J. Pietrusiewiczowa, A. Piorunowa — **Wczoraj i dziś.** Czytanki polskie dla gimnazjów zawodowych i ogólnokształcących, klasa I. Zatwierdzone jako podręcznik dla gimnazjów zawodowych, książka pomocnicza dla gimnazjów ogólnokształcących oraz dla szkół i kursów dla dorosłych. Str. 544, cena zł 245,—.

S. Kulczycki i S. Straszewicz — **Geometria,** część II dla klasy VIII szkoły podstawowej. Zatwierdzone do użytku szkolnego. Str. 176, cena zł 85,—.

Józef Górski — **Algebra** dla liceów przemysłowych. Podręcznik zatwierdzony do użytku szkolnego. Str. 192, cena zł 160,—.

Maria Mirgałowska-Suchońska — **Podręcznik kraju** — dla szkół zawodowych. **Bielizna chłopięca i męska.** Zatwierdzone do użytku szkolnego. Str. 67, cena zł 150,—.

Jan Bowkiewicz, kustosz Państw. Muzeum Zoologicznego — **Rak,** Biblioteka Przyrodnicza.

Książka pomocnicza dla nauczyciela oraz polecona do bibliotek licealnych. Str. 68, cena zł 80,—.

Ludwik Tadeusz Strzałkowski, Biblioteka Nauczyciela - Demokraty Nr 7. Str. 60, cena zł 80,—.

Administracja Dziennika Urzędowego zawiadamia, że w sprawie nabycia pojedyńczych numerów Dziennika Urzędowego należy zwracać się bezpośrednio do Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu, pl. Bol. Limanowskiego 2, pok. 212. Zaliczkową przedpłatę kwartalną w wysokości 200,— zł należy wpłacić do P. K. O. Bydgoszcz, nr konta VI-3140 (właściciel konta: Narodowy Bank Polski Oddział w Toruniu) na rachunek żyrowy Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego.

Nakładem Wydawnictwa Dz. Urzęd. Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego
Redaktor: Mgr Stefan Bernacki, Toruń, pl. Bol. Limanowskiego, pokój 210, tel. 235, 236 i 237, wewn. 4.
Drukarnia Toruńska Nr 4 Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza", Toruń, ul. Św. Katarzyny nr 4 —
Cena niniejszego egzempl. 120 zł. 25. V. 48 — 2.000 — nr zam. 838 — E 483 479